

การพิจารณาร่าง พ.ร.บ.งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของวุฒิสภา

สารวุฒิสภา

๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ กองบังคับการตำรวจจราจร (บก ๐๒) กรุงเทพฯ
2 July 2021, at the Traffic Police Division (Division 02), Bangkok

คณะอนุกรรมการศึกษาเสนอแนะแนวทางการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ในคณะกรรมการบูรณาการกู้ชีพฉุกเฉินและความปลอดภัยทางถนน วุฒิสภา นำโดย นายทวิวงษ์ จุลกมนตรี ประธานอนุกรรมการ ลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงานของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉินแห่งชาติ และการบูรณาการข้อมูลทางอุบัติเหตุของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พร้อมทั้งเยี่ยมชมการดำเนินงานของศูนย์ควบคุมสั่งการ บก ๐๒ และศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน ๑๙๑ โดยมี

พลตำรวจโท ปรีชา เจริญสหายานนท์ ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และคณะ ให้การต้อนรับ

Pol. Lt. Gen. Precha Charoensahayanon, Assistant Commissioner of the National Police welcomed Mr. Taweewong Chulakamontri, Chairman of the Sub-Commission on Studying, Recommending Guidelines to prevent and reduce the road accidents under the Senate Commission on Integration of Emergency Resuscitation and Road Safety, on the occasion of visiting the Traffic Police Division (Division 02) to monitor the implementation of National Emergency Call Centre and the accidental data integration of the Royal Thai Police as well as visiting the operation of Command Centre, Division 02 and Emergency Call Centre 191.

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ บริเวณโถง ชั้น ๑ อาคารรัฐสภา (ฝั่งวุฒิสภา) กรุงเทพฯ

5 July 2021, at the hall of 1st Floor of the Parliament Building (Senate Wing), Bangkok

นายวัลลภ ตังคณานุก์รัช สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะประธานคณะกรรมการดำเนินการโครงการจิตอาสาเพื่อสังคม วุฒิสภา รับมอบหน้ากากอนามัย จำนวน ๕,๐๐๐ ชิ้น จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินกิจกรรมจิตอาสาของคณะกรรมการฯ ต่อไป

Mr. Wallop Tangkananurak, Senator, as the Chairman of the Senate Commission on Operation of Volunteer for Society Project, received 5,000 surgical masks from Thai Health Promotion Foundation (Thai Health) for further use in the voluntary activities of the Commission.

๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ จังหวัดนครพนม

8 July 2021, in Nakhon Phanom Province

พลตำรวจเอก อุดลย์ แสงสิงแก้ว สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะประธานคณะกรรมการธิการการแรงงาน วุฒิสภา และในนามคณะกรรมการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนในพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนบน) มูลนิธิ พลตำรวจเอก อุดลย์ แสงสิงแก้ว บริษัท ไทยโคโคนัท จำกัด และบริษัท คิงแพค จำกัด ได้มอบเงินสดและสิ่งของให้กับจังหวัดนครพนม รวมมูลค่า ๓๑๐,๐๐๐ บาท เพื่อสนับสนุนการพัฒนาจังหวัด และเป็นขวัญกำลังใจในการต่อสู้กับการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-๑๙ โดยมี นายไกรสร กองฉลาด ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม นายแพทย์สมโภชน์ กังวานธีรวัฒน์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลนครพนม เป็นผู้แทนรับมอบ

Pol. Gen. Adul Saengsingkaew, Senator and Chairman of Senate Committee on Labour, as the Commission of the Senators Meet the People in the Northeast Province Project (Upper Area), together with Pol. Gen. Adul Saengsingkaew Foundation, Thai Coconut PCL. and King Pac Industrial CO., LTD., donated subvention and consumer goods, totally value 310,000 baht, to support Nakhon Phanom Province's development and fight with COVID-19 pandemic. On this occasion, Mr. Kraison Kongchalat, the Governor of Nakhon Phanom Province together with Dr. Somphot Kangwantheerawat, Director of Nakhon Phanom Hospital were the recipient.

สารวุฒิสภา

The Senate Newsletter • www.senate.go.th

ปีที่ ๒๙ ฉบับเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔

บรรณาธิการแถลง

การบริหารราชการแผ่นดินนั้น “งบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน” ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐบาลที่จะทำให้การบริหารราชการแผ่นดินสามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งกระบวนการจัดทำและพิจารณาอนุมัติงบประมาณรายจ่ายตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณนั้น ได้กำหนดให้ “คณะรัฐมนตรี” เป็นผู้มีความอำนาจจัดทำงบประมาณรายจ่าย ส่วน “ฝ่ายนิติบัญญัติ” หรือ “วุฒิสภา” เป็นผู้พิจารณาอนุมัติและควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณของคณะรัฐมนตรีให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่รัฐสภาได้พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว ซึ่งเป็นไปตามหลักการตรวจสอบและถ่วงดุลระหว่างอำนาจนิติบัญญัติและอำนาจบริหาร โอกาสนี้ วารสาร “สารวุฒิสภา” ฉบับเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ ได้นำภารกิจที่สำคัญของสมาชิกวุฒิสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้ทุกท่านได้รับทราบ นอกจากนี้ ยังมีภารกิจในการช่วยเหลือประชาชนและผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ ผ่านโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชน

สำหรับ วารสาร “สารวุฒิสภา” ฉบับนี้ ยังคงมีเนื้อหาสาระที่น่าสนใจมานำเสนอเช่นเคย อาทิ มุมกฎหมาย สิทธิในการได้รับความช่วยเหลือเบื้องต้นกรณีได้รับความเสียหายจากการรับวัคซีนโควิด-๑๙ กฎหมายนำร่างพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. .... กับกลไกการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในท้องถิ่น กฎหมายเกี่ยวกับทางจำเป็น หรือภาระจำยอม ทางออกสู่สาธารณะ ตามมติการกิจกรรมการติดตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมประจำปี ๒๕๖๓ และบทความอื่น ๆ สามารถติดตามได้ในเล่ม

ท้ายนี้ ขอเชิญชวนผู้อ่านที่สนใจติดตามข้อมูลข่าวสารและผลงานของวุฒิสภา สามารถติดตามข้อมูลผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ของวุฒิสภา ได้ที่ Facebook วุฒิสภา Twitter วุฒิสภา @Senate Thailand และเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์วุฒิสภา Click.senate.go.th

สารบัญ

รายงานพิเศษ

โครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชน	๒
การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	๘

บทความ

สิทธิในการได้รับความช่วยเหลือเบื้องต้นกรณีได้รับความเสียหายจากการรับวัคซีนโควิด-๑๙	๑๐
ก้าวแรกของการดำเนินคดีแบบกลุ่ม (Class Action) ในคดีสิ่งแวดล้อม	๑๔

กฎหมายน่ารู้

ร่างพระราชบัญญัติการเข้าซื้อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ.	๑๘
กับกลไกการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในท้องถิ่น	
กฎหมายเกี่ยวกับทางจำเป็น หรือภาระจำยอม ทางออกสู่สาธารณะ	๒๓
ร่างพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๒๖
ลิขสิทธิ์กับเงื่อนไขการใช้ภาพในเว็บไซต์	

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา

ตามมติการกิจ กมร.	
การติดตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	๓๖
ประเด็นการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ประจำปี ๒๕๖๓	

วุฒิสภา...กับเวทีโลก

การประชุมภาคีรัฐสภาในโอกาสเวทีหารือทางการเมืองระดับสูงของสหประชาชาติ ว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนปี ๒๕๖๔ (2021HLPF) ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์	๓๙
---	----

ที่ปรึกษา

นายณัฐ ผาสุข เลขาธิการวุฒิสภา

นายพงศ์กิตติ อรุณภักดีสกุล ที่ปรึกษาด้านการเมือง การปกครอง และการบริหารจัดการ

บรรณาธิการ

นายสาธิต วงศ์อนันต์นนท์ ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์

กองบรรณาธิการ

กลุ่มงานผลิตเอกสารเผยแพร่ สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ออกแบบและจัดพิมพ์

บริษัท ธนอรุณการพิมพ์ จำกัด

๔๕๗/๖-๗ ถนนพระสุเมรุ แขวงบวรนิเวศ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๐๓๓-๔ โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๒๑๘๗-๘

E-mail: thanaaron19@gmail.com

ติดต่อ

กลุ่มงานผลิตเอกสารเผยแพร่ สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

เลขที่ ๑๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

Call Center วุฒิสภา ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๑๑ กิต ๐ www.senate.go.th

โครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชน

โครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชน เป็นหนึ่งในกลไกที่สำคัญที่เปิดโอกาสให้สมาชิกวุฒิสภา กับประชาชนทุกภาคส่วน และเจ้าหน้าที่ของรัฐในทุกระดับ สามารถใช้เป็นเวทีในการสะท้อนปัญหา แลกเปลี่ยน เรียนรู้และช่วยกันขับเคลื่อนตั้งแต่ระดับฐานราก ชุมชน สังคม และระดับประเทศ ให้พัฒนาไปข้างหน้า ได้อย่างสอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ โดยการดำเนินงานโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชน นำโดย พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง ในฐานะคณะกรรมการอำนวยการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ โดยแบ่งเป็นคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานโครงการออกเป็น ๗ คณะ สำหรับในช่วง สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่กำลังทวีความรุนแรงอยู่ขณะนี้ คณะกรรมการ สมาชิกวุฒิสภาในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ ได้ลงพื้นที่เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนในโอกาสต่าง ๆ ซึ่งวารสาร “สารวุฒิสภา” ฉบับเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ ขอประมวลภาพบรรยากาศการลงพื้นที่ให้ความช่วยเหลือประชาชน ในเขตพื้นที่ต่าง ๆ ในรอบเดือนที่ผ่านมา ดังนี้

คณะกรรมการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนในพื้นที่จังหวัดภาคกลาง

๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ โรงพยาบาลสมุทรปราการ ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
 คณะกรรมการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนในพื้นที่ภาคกลาง นำโดย นายวิทยา ผิวผ่อง รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ร่วมกับคณะกรรมการการศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต ประพฤติมิชอบ และเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา บริจาค อุปกรณ์ทางการแพทย์ และสิ่งของจำเป็น ประกอบด้วย ชุดให้อากาศผสมออกซิเจนอัตราการไหลสูง จำนวน ๔๐ ชุด ชุด PPE จำนวน ๑,๔๐๐ ชุด ถุงขยะปลอดเชื้อ จำนวน ๒๐,๐๐๐ ชุด วัสดุภัณฑ์และอุปกรณ์ทางการแพทย์ เครื่องอุปโภคบริโภค และสิ่งของจำเป็น เพื่อสนับสนุนภารกิจโรงพยาบาลสนามในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ โดยมี นายแพทย์ปฎิวัติ วงศ์จาม รองผู้อำนวยการฝ่ายการแพทย์ และ แพทย์หญิงอุบล ชุณหชาติ หัวหน้าเวชกรรมฟื้นฟู โรงพยาบาลสมุทรปราการ เป็นผู้แทนรับมอบ

ทั้งนี้ สมาชิกวุฒิสภาขอส่งกำลังใจและแสดงความห่วงใยแก่พี่น้องประชาชนจังหวัดสมุทรปราการ รวมทั้งคนไทยทุกคนให้สามารถผ่านพ้นวิกฤตการณ์จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ไปได้โดยเร็ว

๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ จุดแถลงข่าว อาคารรัฐสภา (ฝั่งวุฒิสภา)

คณะกรรมการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนในพื้นที่จังหวัดภาคกลาง นำโดย นายวิทยา ผิวผ่อง สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง รับมอบถุงขยะปลอดเชื้อ จำนวน ๓๐,๐๐๐ ชิ้น ประกอบด้วย ถุงขยะสีแดงแบบหนา ถุงขยะดำ และถุงซิป จากนายทวี จุลศักดิ์ศรีสกุล กรรมการผู้จัดการ บริษัท คิงส์แพ็ค อินดัสเตรียล จำกัด เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานในการช่วยเหลือดูแลผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) โดยคณะกรรมการฯ จะส่งมอบต่อให้กับโรงพยาบาลและโรงพยาบาลสนามในจังหวัดภาคกลางต่อไป

คณะกรรมการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนในพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออก

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ จุดแถลงข่าวสื่อมวลชน ชั้น ๑ อาคารรัฐสภา

คณะกรรมการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนในพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออก นำโดย พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง จัดพิธีมอบอุปกรณ์ทางการแพทย์และสิ่งของจำเป็นเร่งด่วนให้กับโรงพยาบาลสนาม ในพื้นที่ ๔ จังหวัดภาคตะวันออก ประกอบด้วย จังหวัดนครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว และตราด เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาลสนาม เพื่อใช้ในการดูแลรักษาผู้ป่วยที่ติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ประกอบด้วย ชุด PPE จำนวน ๕๐๐ ชุด หน้ากากอนามัย จำนวน ๔๐๐ กล้อง เจลแอลกอฮอล์ จำนวน ๑๒๐ ขวด เครื่องวัดค่าออกซิเจน จำนวน ๔๐ ชุด และพัดลม จำนวน ๔๐ ตัว โดยมีสมาชิกวุฒิสภาในพื้นที่ ได้แก่ พลเอก วสันต์ สุริยมงคล นายสุรเดช จิรฐิติเจริญ นางกอบกุล อากาศ ณ อยุธยา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุญส่ง ไช้เกษ เป็นผู้แทนเพื่อนำไปมอบให้แก่โรงพยาบาลสนามในพื้นที่จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดตราด นางสาววิไลลักษณ์ อรินทมะพงษ์ กรรมการ กล่าวว่่าสืบเนื่องจากการที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ได้

ทวีความรุนแรงขึ้นและมีผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ทำให้การออกไปเยี่ยมเยียนพบปะประชาชนตามโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนจำเป็นต้องระงับไว้ก่อนเป็นการชั่วคราว ตามมาตรการความปลอดภัยทางด้านสาธารณสุข อย่างไรก็ตาม พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร ในฐานะประธานกรรมการอำนวยการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชน และพลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ได้เล็งเห็นว่า ขณะนี้มีการตั้งโรงพยาบาลสนามเพื่อให้การดูแลประชาชนกระจายอยู่ในทุกจังหวัด คณะกรรมการฯ จึงได้ร่วมกันสนับสนุนเงินเพื่อดำเนินการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์และเครื่องใช้อำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ บุคลากร รวมถึงผู้ป่วยของโรงพยาบาลสนามต่าง ๆ ในพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออก โดยเบื้องต้นจะนำไปมอบให้แก่โรงพยาบาลสนามในพื้นที่จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดตราด เพื่อเป็นการเร่งด่วนไปพลางก่อนและจะได้ดำเนินการเพิ่มเติมในพื้นที่อื่นในระยะต่อไป ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ขอส่งกำลังใจและความห่วงใยแก่บุคลากรทางการแพทย์ในการปฏิบัติหน้าที่ด้านหน้า ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการดูแลรักษาผู้ป่วยที่ติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ประชาชนคนไทยทุกคน และผู้ป่วยที่รักษาตัวอยู่ในขณะนี้ให้ปลอดภัย เราทุกคนจะร่วมมือกันฝ่าฟันและผ่านวิกฤตจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ครั้งนี้ไปด้วยกัน และเมื่อสถานการณ์คลี่คลายลงสมาชิกวุฒิสภาจะดำเนินการออกไปเยี่ยมเยียนพร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือ และเร่งรัดติดตามโครงการต่าง ๆ ดังเช่นที่เคยปฏิบัติมาเป็นปกติต่อไป

๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุม ๔๑๖-๔๑๗ ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา (ฝั่งวุฒิสภา)

คณะกรรมการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนในพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออก จัดพิธีส่งมอบอุปกรณ์ทางการแพทย์และสิ่งของจำเป็นเร่งด่วน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของโรงพยาบาลสนามในพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออก ทั้ง ๔ จังหวัด (ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์) ได้แก่ จังหวัดนครนายก ปราจีนบุรี

สระแก้ว และตราด โดยมี พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง ในฐานะประธานกรรมการอำนวยการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชน เป็นประธานในพิธี พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวรายงานงานวัตถุประสงค์การจัดงาน พร้อมด้วยสมาชิกวุฒิสภา ประกอบด้วย พลเอก อู๊ด เบื้องบน พลเอก ชงชัย สารสุข นายชาญวิทย์ ผลชิวิน และนางสาววิไลลักษณ์ อรินทมะพงษ์ เข้าร่วมพิธี พร้อมกันนี้ พลเรือเอก ชุมชุม อาจวงษ์ พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง และนายอุดม วัลัญญรัฐ สมาชิกวุฒิสภา ได้เข้าร่วมพิธีผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์

สำหรับการจัดกิจกรรมครั้งนี้ สืบเนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโควิด-๑๙ ได้ทวีความรุนแรงและมีผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ทำให้

การออกไปเยี่ยมเยียนพบปะประชาชนตามโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนจำเป็นต้องระงับไว้ก่อนเป็นการชั่วคราว ตามมาตรการความปลอดภัยทางด้านสาธารณสุข อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ดี พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่งในฐานะประธานกรรมการอำนวยการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชน และพลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ได้สังเกตเห็นว่า ขณะนี้มีการตั้งโรงพยาบาลสนาม เพื่อให้การดูแลประชาชนกระจายอยู่ในทุกจังหวัด คณะกรรมการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนในพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออก จึงได้ร่วมกันสนับสนุนเงินเพื่อดำเนินการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์และสิ่งของเครื่องใช้อำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ บุคลากรทางการแพทย์ รวมถึงผู้ป่วยของโรงพยาบาลสนามต่าง ๆ ในพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออก โดยมีสมาชิกวุฒิสภา ประกอบด้วย พลเอก วสันต์ สุริยมงคล เป็นผู้แทนส่งมอบจังหวัดนครนายก ณ โรงพยาบาลสนามและที่พักคอย ไร่หุบพญาแคมป์ อำเภอบ้านนา นายสุรเดช จิรฐิติเจริญ สมาชิกวุฒิสภา เป็นผู้แทนส่งมอบจังหวัดปราจีนบุรี ณ ศาลากลางจังหวัดปราจีนบุรี นางกอบกุล อากาศ ณ อรุณยา รองประธานกรรมการ คนที่สาม เป็นผู้แทนส่งมอบจังหวัดสระแก้ว ณ ศาลากลางจังหวัดสระแก้ว และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญส่ง ไข่เกษ สมาชิกวุฒิสภา เป็นผู้แทนส่งมอบจังหวัดตราด ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดตราด ให้กับผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้แทนแต่ละจังหวัด เป็นผู้รับมอบเพื่อนำไปให้โรงพยาบาลสนามในพื้นที่แต่ละจังหวัดเพื่อช่วยเหลือเป็นการเร่งด่วนไปพลางก่อน และจะได้ดำเนินการเพิ่มเติมในพื้นที่อื่นในระยะต่อไป ซึ่งสิ่งของจำเป็นเร่งด่วนที่นำไปมอบให้โรงพยาบาลสนาม ประกอบด้วย ชุด PPE จำนวน ๕๐๐ ชุด หน้ากากอนามัย จำนวน ๔๐๐ กล่อง แอลกอฮอล์ จำนวน ๑๒๐ ขวด เครื่องวัดค่าออกซิเจน จำนวน ๔๐ ชุด และพัดลม จำนวน ๔๐ ตัว

ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ขอส่งกำลังใจและความห่วงใยแก่บุคลากรทางการแพทย์ในการปฏิบัติหน้าที่ด่านหน้า ซึ่งเป็น

กลไกสำคัญในการดูแลรักษาผู้ป่วยที่ติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ประชาชนคนไทยทุกคน และผู้ป่วยที่รักษาตัวอยู่ในขณะนี้ให้ปลอดภัย เราทุกคนจะร่วมมือกันฝ่าฟันและผ่านวิกฤตจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ครั้งนี้ไปด้วยกัน และเมื่อสถานการณ์คลี่คลายลงสมาชิกวุฒิสภาจะดำเนินการออกไปเยี่ยมเยียนพร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือ และเร่งรัดติดตามโครงการต่าง ๆ ดังเช่นที่เคยปฏิบัติมาเป็นปกติต่อไป

คณะกรรมการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนในพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนล่าง)

๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ จังหวัดนครราชสีมา

คณะกรรมการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนในพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนล่าง) โดยนางทัศนียานนท์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะกรรมการฯ ร่วมประชุมหารือกับนายกิ่งสตาล สวัสดิ์ชัย เกษตรจังหวัดนครราชสีมา ผู้แทนศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริกองทัพอากาศที่ ๒ และผู้แทนกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดนครราชสีมา (กอ.รมน.จ.นม.) เกี่ยวกับการส่งเสริมการปลูกพืชกาแฟและแมคคาเดเมียให้แก่เกษตรกรในพื้นที่บ้านดงมะไฟ ตามที่คณะกรรมการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนในพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนล่าง) ได้มอบหมายให้ พลเอก สนั่น มะเร็งสิทธิ์ ที่ปรึกษาราชการและนางทัศนียานนท์ กรรมการ ร่วมพิจารณาแนวทางการลงพื้นที่พบประชาชนบ้านดงมะไฟ ตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

ทั้งนี้ สืบเนื่องจากคณะกรรมการฯ ได้ลงพื้นที่พบกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกาแฟดงมะไฟ เมื่อช่วงต้นปีที่ผ่านมา พบว่า พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ไม่กี่แห่งที่สามารถปลูกพืชสำหรับเกษตรกรที่สูงได้ ทั้งกาแฟและแมคคาเดเมีย ถือว่าเป็นพืชเศรษฐกิจที่ควร

ส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่หันมาปลูก โดยปัญหาที่พบคือ มีเกษตรกรเพียงเฉพาะกลุ่มเท่านั้นที่ปลูกพืชดังกล่าวได้ อีกทั้งเกษตรกรในพื้นที่ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้เกี่ยวกับพืชสำหรับเกษตรกรที่สูงทั้งสองชนิด ดังนั้น ทางคณะกรรมการฯ จึงได้กำหนดการจัดเสวนาขึ้นโดยจะแบ่งออกเป็น ๒ เวที คือ เวทีที่ ๑ จะเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนในการส่งเสริมการปลูกกาแฟและแมคคาเดเมีย มาให้ความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนเพื่อส่งเสริมอาชีพแก่เกษตรกร บทบาทและภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมเกษตรกรในการปลูกพืชกาแฟและแมคคาเดเมีย ซึ่งจะจัดขึ้นในวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ โรงแรมสีมาธานี จังหวัดนครราชสีมา ในส่วนเวทีที่ ๒ จะจัดขึ้นเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรในพื้นที่ พร้อมสำรวจความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกรที่ต้องการได้รับการสนับสนุนจากส่วนต่าง ๆ ในการปลูกพืชดังกล่าว

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี

คณะกรรมการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนในพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนล่าง) โดยนางเพ็ญพักตร์ ศรีทอง รองประธานกรรมการ คนที่สาม และนางประยูร เหล่าสายเชื้อ กรรมการ เป็นผู้แทนมอบเครื่องออกซิเจน High Flow ด้วยอัตราการไหลสูง จำนวน ๒ เครื่องเพื่อมอบให้แก่โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ และโรงพยาบาล ๕๐ พรรษา รวมถึงมอบชุดป้องกัน PPE จำนวน ๘๐๐ ชุดให้กับโรงพยาบาลประจำอำเภอทั้ง ๒๕ อำเภอ ในจังหวัดอุบลราชธานี รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๙๐,๐๐๐ บาท สำหรับใช้ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) โดยมี นายแพทย์สุวิทย์ โรจนศักดิ์โสธร นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี พร้อมด้วยคณะแพทย์เป็นผู้รับมอบ

สำหรับการมอบอุปกรณ์ทางการแพทย์ให้กับโรงพยาบาลต่าง ๆ ในครั้งนี้ สืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ได้ทวีความรุนแรงและพบจำนวนผู้ติดเชื้อที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้วยความห่วงใยต่อสถานการณ์ดังกล่าว คณะกรรมการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนในพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนล่าง) ที่มี พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง ในฐานะประธานกรรมการ นายวัลลภ ตังคณานุก์รัช สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง ได้ร่วมกับสมาชิกวุฒิสภา บริจาคเงินเพื่อ

สนับสนุนในการซื้ออุปกรณ์ทางการแพทย์สำหรับการช่วยเหลือดูแลรักษาผู้ป่วยโควิด-๑๙ และช่วยเหลือบุคลากรทางการแพทย์ในจังหวัดอุบลราชธานี โดยหลังจากนี้ คณะกรรมการฯ จะได้สนับสนุนเพื่อช่วยเหลือโรงพยาบาลสนามในจังหวัดนครราชสีมาและจังหวัดศรีสะเกษ ในการช่วยเหลือดูแลและรักษาผู้ป่วยโควิด-๑๙ เป็นลำดับต่อไป

๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา

คณะกรรมการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนในพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนล่าง) โดยนางทัศนีย์ ยวนานนท์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะกรรมการฯ เป็น

ผู้แทนมอบอุปกรณ์ทางการแพทย์ (ชุดตรวจ COVID-19 Lapid Test) ให้แก่โรงพยาบาลมหาสารนครราชสีมา ซึ่งร่วมกับผู้มีจิตกุศลในพื้นที่ นำโดย นายวิเชียร จันทรโณทัย ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ และนางณัฐฉิรินทร์ จันทรโณทัย นายกเหล่ากาชาดจังหวัดชัยภูมิ รวมมูลค่า ๒๕๕,๕๐๐ บาท เพื่อสนับสนุนและเป็นกำลังใจในการเสี่ยสละ ความฟุ่มเฟือย ป้องกันและแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) และช่วยประเทศเอาชนะวิกฤตโควิด-๑๙ โดยมีนายแพทย์เกรียงศักดิ์ วัชรนุกุลเกียรติ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลมหาสารนครราชสีมา และคณะแพทย์เป็นผู้รับมอบ

บริษัท ไทยโคโคเนท จำกัด และบริษัท คิงแพค จำกัด ได้มอบเงินสดและสิ่งของให้กับจังหวัดนครพนม เพื่อสนับสนุนการพัฒนาจังหวัด และเป็นขวัญกำลังใจในการต่อสู้กับการแพร่ระบาดของไวรัส (COVID-19) ประกอบด้วย เงินสดจำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท น้ํามะพร้าว ๔,๘๐๐ ขวด มูลค่า ๑๒๐,๐๐๐ บาท ถุงพลาสติกสำหรับบรรจุขยะมูลค่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท ไข่ไก่ ๑๐,๐๐๐ ฟอง มูลค่า ๔๐,๐๐๐ บาท รวมมูลค่าดังกล่าว ๓๑๐,๐๐๐ บาท (สามแสนหนึ่งหมื่นบาทถ้วน) โดยมี นายไกรสร กองฉลาด ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม นายแพทย์สมโภชน์ กังวานธีรวัฒน์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลนครพนม หัวหน้าส่วนราชการ และผู้แทนชุมชน จังหวัดนครพนม เป็นผู้แทนรับมอบ เพื่อนำไปแจกจ่ายตามวัตถุประสงค์ต่อไป ■

คณะกรรมการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพระชาชนในพื้นที่จังหวัดภาคเหนือ (ตอนบน)

๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ จังหวัดนครพนม

คณะกรรมการโครงการสมาชิกวุฒิสภาพระชาชนในพื้นที่จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนบน) โดย พลตำรวจเอก อุดลย์ แสงสิงแก้ว สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ ประธานคณะกรรมการธิการการแรงงานวุฒิสภา และในนาม มูลนิธิ พลตำรวจเอก อุดลย์ แสงสิงแก้ว

การบริหารราชการแผ่นดินพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

การบริหารราชการแผ่นดินนั้น “งบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน” ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐบาลที่จะทำให้การบริหารราชการแผ่นดินสามารถบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งกระบวนการจัดทำและพิจารณาอนุมัติงบประมาณรายจ่ายตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณนั้น ได้กำหนดให้ “คณะรัฐมนตรี” เป็นผู้มีอำนาจจัดทำงบประมาณรายจ่าย เนื่องจากคณะรัฐมนตรี เป็นผู้ดำเนินการจัดเก็บภาษีอากรและรายได้อื่นเพื่อนำมาใช้ในการบริหารประเทศ ส่วน “ฝ่ายนิติบัญญัติ” หรือ “วุฒิสภา” เป็นผู้พิจารณาอนุมัติและควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณของคณะรัฐมนตรีให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่รัฐสภาได้พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว ซึ่งเป็นไปตามหลักการตรวจสอบและถ่วงดุลระหว่างอำนาจนิติบัญญัติและอำนาจบริหาร โอกาสนี้ วารสาร “สารวุฒิสภา” ได้ติดตามการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยที่ประชุมได้ผ่านร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว มานำเสนอให้ท่านผู้อ่านได้รับทราบ

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จัดทำขึ้นโดยมีเป้าหมายให้ประเทศได้รับการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรมนุษย์ ความมั่นคง และสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี เศรษฐกิจได้รับการฟื้นฟูจากผลกระทบการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยกำหนดแนวทางการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่สำคัญ ได้แก่

๑. ดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อันเป็นผลมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ

ไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) นโยบายของรัฐบาลเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน แผนปฏิบัติราชการของกระทรวง การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการจัดสรรงบประมาณ

๒. ให้ความสำคัญกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพิ่มศักยภาพการถ่ายโอนภารกิจบริการสาธารณะและลดความเหลื่อมล้ำ

๓. เพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำงบประมาณให้ครอบคลุมทุกแหล่งเงิน โดยให้หน่วยรับงบประมาณนำเงินนอกงบประมาณหรือเงินสะสมที่เหลือมาใช้ในการดำเนินการตามภารกิจของหน่วยงาน

* นางสาวราตรี ขำบริสุทธิ วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานผลิตเอกสารเผยแพร่ สำนักประชาสัมพันธ์

๔. ดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมทั้งกฎหมาย ระเบียบ และมติ คณะรัฐมนตรี

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลให้การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ น้อยลงจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากรายได้รัฐบาลในปี ๒๕๖๓ ต่อเนื่องปี ๒๕๖๔ น้อยกว่าเป้าหมายที่วางไว้ ในขณะที่รายจ่ายประจำปี ยังคงสูง รายจ่ายเพื่อการลงทุนน้อย เงินอุดหนุนให้ท้องถิ่นลดลง ส่งผลต่อศักยภาพด้านการลงทุน รัฐบาลจึงควรพิจารณาปรับแผน การปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายเพื่อให้สามารถ โอนงบประมาณมาสมทบกับงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้

นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการฯ ให้มีการ ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติแผนแม่บท แผนแม่บทย่อย และแผนการ ปฏิรูปประเทศ การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี การติดตาม และการประเมินผล และควรจัดให้มีหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผน แม่บท เป้าหมายระดับแผนแม่บท แผนแม่บทย่อย และแผนแม่บท ไปสู่การปฏิบัติ ควรมีการทบทวนค่าเป้าหมาย ตัวชี้วัด ตัวแปร ค่าฐาน ตั้งต้นการประเมินและวิธีการคำนวณภายใต้แผนงานและโครงการเพื่อ เป็นค่าฐานในการแปลงค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดระดับผลผลิตและ ผลลัพธ์ ควรทบทวนการดำเนินกิจกรรมตามแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับเดิม ซึ่งเป็นกิจกรรมตามปกติในลักษณะคู่ขนานกับกิจกรรม Big Rock ว่าควรจะมีการดำเนินการต่อไปหรือไม่

จากนั้น ได้เปิดโอกาสให้สมาชิกวุฒิสภาได้ร่วมกันอภิปราย และแสดงความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวาง เป็นเวลาพอสมควร จึงได้มีการลงมติ โดยที่ประชุมลงมติให้ความเห็นชอบ ๒๐๐ เสียง ไม่ให้ความเห็นชอบไม่มี งดออกเสียง ๓ เสียง ไม่ลงคะแนนเสียงไม่มี ทั้งนี้ ก่อนการลงมติประธานของที่ประชุมได้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง การคลังสรุปข้อชี้แจง โดยมีสาระสำคัญคือ การจัดทำงบประมาณ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีข้อจำกัดหลาย ประการ ต้องคำนึงถึงสถานะทางเศรษฐกิจที่มีความไม่แน่นอนสูง จากสถานการณ์การแพร่ ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่มี อย่างต่อเนื่องโดยไม่รู้ว่าจะสิ้นสุดเมื่อใด ส่งผล กระทบต่อรายได้ของประชาชนซึ่งมีผลต่อ การจัดเก็บรายได้ของรัฐที่มาจากภาษี ดั้งนั้น ในปี ๒๕๖๕ รัฐบาลจึงจำเป็นต้องมี การจัดสรรงบประมาณลดลง อย่างไรก็ตาม เกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้รัฐบาลกำลังพิจารณา ให้มีการจัดเก็บภาษีแพลตฟอร์มจากต่างประเทศ ซึ่งรวมถึงพิจารณาเพิ่มฐานภาษี สำหรับข้อห่วงใย เกี่ยวกับรายได้ของท้องถิ่นรัฐบาลจะดูแลและ ชดเชยให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน และจะขอรับข้อคิดเห็น ข้อสังเกตของสมาชิก วุฒิสภาพิจารณาดำเนินการต่อไป ■

สิทธิในการได้รับความช่วยเหลือเบื้องต้น กรณีได้รับความเสียหายจากการ รับวัคซีนโควิด-๑๙

โดยที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ในประเทศไทยยังคงมีความรุนแรงและกระจายเป็นวงกว้าง มีจำนวนผู้ติดเชื้อเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องทั่วประเทศ และส่งผลให้มีประชาชนจำนวนไม่น้อยเสียชีวิตจากการติดเชื้อมากขึ้น ซึ่งในปัจจุบันภาครัฐได้เร่งดำเนินการจัดหาวัคซีนให้แก่ประชาชนเพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาด รวมทั้งลดอัตราการติดเชื้อและการสูญเสียชีวิต แต่ในขณะเดียวกันกลับพบว่ามีประชาชนบางส่วนมีอาการไม่พึงประสงค์จากการรับวัคซีน ตั้งแต่อาการเล็กน้อยจนถึงขั้นเสียชีวิตตามที่ปรากฏเป็นข่าวในปัจจุบัน บทความนี้จะจึงจะได้กล่าวถึงประเด็นเรื่องสิทธิในการได้รับความช่วยเหลือเบื้องต้นกรณีได้รับความเสียหายจากการรับวัคซีนโควิด-๑๙ และทราบถึงวิธีการขอรับความช่วยเหลือในเรื่องดังกล่าว

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐^{*} มาตรา ๔๗ บัญญัติไว้ว่า

“มาตรา ๔๗ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับการสาธารณสุขของรัฐ

บุคคลผู้ยากไร้ย่อมมีสิทธิได้รับการสาธารณสุขของรัฐ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายบัญญัติ

บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับการป้องกันและขจัดโรคติดต่ออันตรายจากรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย”

พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕^๑ มาตรา ๕ บัญญัติไว้ว่า

“มาตรา ๕ บุคคลทุกคนมีสิทธิได้รับการสาธารณสุขที่มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพตามที่กำหนดโดยพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ”

การให้บริการด้านวัคซีนถือเป็นบริการสาธารณสุขอย่างหนึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ เพราะถือเป็นการป้องกันโรคที่รัฐพึงต้องจัดให้แก่ประชาชนทุกคน แต่เนื่องจากโรคโควิด-๑๙ ถือเป็นหนึ่งในโรคอุบัติใหม่ของระบบทางเดินหายใจ^๒ จึงทำให้วัคซีนถูกคิดค้นขึ้นในระยะเวลาเร่งด่วน และได้มีการนำมาใช้ในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดเพื่อลดความสูญเสียของประชากรทั่วโลก โดยในประเทศไทยได้มีการนำเข้าวัคซีนและฉีดให้แก่ประชาชนไปแล้วบางส่วน ซึ่งตามข้อมูลของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ปรากฏข้อมูลสรุปเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์จากการให้บริการฉีดวัคซีนโควิด-๑๙ สะสมตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔^๓ ถึงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ดังนี้

หลังจากที่ได้มีการฉีดวัคซีนโควิด-๑๙ ไปแล้ว ตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ถึงปัจจุบัน จำนวนกว่า ๑๔,๐๐๐,๐๐๐ โดส

* นางสาวกรรณิศา พัชระ วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๔๐ ก (๖ เมษายน ๒๕๖๐), ๑๒.

^๒ พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕, ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๑๙ ตอนที่ ๑๑๖ ก (๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๕), ๓.

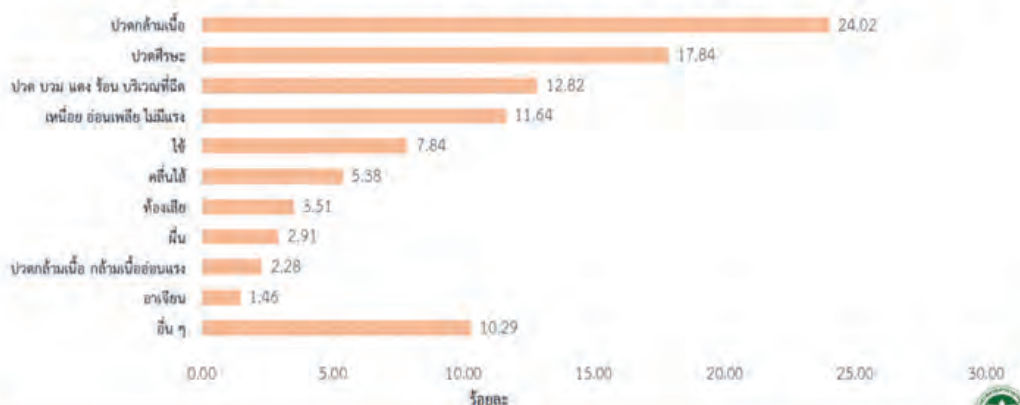
^๓ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข, คู่มือการบริหารความเสี่ยงในโรงพยาบาลเมื่อเกิดการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่/อุบัติซ้ำทางเดินหายใจ พ.ศ. ๒๕๖๔, (กรุงเทพฯ: บริษัท จีเอสเอ็นทิวส์การพิมพ์ จำกัด, ๒๕๖๔), ๔.

^๔ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข “สรุปสถานการณ์ให้บริการฉีดวัคซีนโควิด-๑๙ ประจำวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔,” สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔, <https://ddc.moph.go.th/uploads/ckeditor2//files/Slide%202021-07-10.pdf>.

สรุปเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์จากการให้บริการฉีดวัคซีนโควิด-19 สะสมตั้งแต่วันที่ 28 กุมภาพันธ์ - 18 กรกฎาคม 2564

มีรายงานผู้มีอาการไม่พึงประสงค์ภายหลังได้รับวัคซีนจำนวน 585,213 ราย (ร้อยละ 4.09 ของผู้รับวัคซีนทั้งหมด)
เป็นการรายงานจากการสังเกตอาการด้วยตนเองและรายงานผ่าน Application

ร้อยละการเกิดอาการไม่พึงประสงค์ภายหลังได้รับวัคซีนโควิด-19 เทียบกับการฉีดวัคซีนทั้งหมด (14,298,596 โดส)

ที่มา : ฐานข้อมูลกระทรวงสาธารณสุข (MOPH Immunization Center)

ข้อมูล ณ วันที่ 18 กรกฎาคม 2564 เวลา 18.00 น.

ปรากฏว่ามีประชาชนบางส่วนได้รับความเสียหายหรือเกิดอาการไม่พึงประสงค์ดังกล่าว ดังนั้น เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติจึงได้ออก “ประกาศสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้น กรณีผู้รับบริการได้รับความเสียหายจากการรับวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด-๑๙ (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) พ.ศ. ๒๕๖๔”^๔ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้น กรณีได้รับความเสียหายจากการรับวัคซีน โดยมีหลักเกณฑ์สำคัญ สรุปได้ ดังนี้

๑. การจะได้รับเงินช่วยเหลือเบื้องต้นตามประกาศนี้ จะต้องเป็นการเข้ารับวัคซีนตามแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมการป้องกัน และจัดโรคโควิด-๑๙ จากรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และรวมถึงความเสียหายที่เกิดจากเหตุสุดวิสัยจากการรับวัคซีน แต่ไม่รวมถึงวัคซีนทางเลือกที่ให้บริการโดยสถานบริการของเอกชนซึ่งเรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้รับบริการ (ข้อ ๔)

๒. ประเภทของความเสียหายที่เกิดจากการรับวัคซีน และอัตราการจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้น แบ่งเป็น ๓ กรณี คือ (๑) เสียชีวิต หรือทุพพลภาพอย่างถาวร หรือเจ็บป่วยเรื้อรังที่

ต้องได้รับการรักษาตลอดชีวิต และมีผลกระทบต่อร่างกาย การดำรงชีวิต จ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นได้ในอัตราไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท (๒) สูญเสียอวัยวะหรือพิการที่มีผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิต จ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นได้ในอัตราไม่เกิน ๒๔๐,๐๐๐ บาท และ (๓) บาดเจ็บหรือเจ็บป่วยต่อเนื่อง จากการได้รับวัคซีน โดยมีความเห็นของแพทย์ผู้ตรวจรักษา ประกอบด้วย จ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นได้ในอัตราไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (ข้อ ๕)

๓. การยื่นคำร้องขอรับเงินช่วยเหลือเบื้องต้นสามารถยื่นได้ที่หน่วยบริการ หรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หรือสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สาขาเขตพื้นที่ ภายใน ๒ ปี นับแต่วันที่ทราบความเสียหาย โดยผู้รับบริการที่ได้รับความเสียหายสามารถยื่นได้ด้วยตนเอง หรือทายาท หรือผู้อุปการะ หรือหน่วยบริการที่ให้บริการจะเป็นผู้ยื่นคำร้องดังกล่าวแทนก็ได้ (ข้อ ๖)

๔. กำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยคำร้องขอรับเงินช่วยเหลือเบื้องต้น ในระดับเขตพื้นที่ จำนวนไม่เกิน ๕ คน โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สาขาเขตพื้นที่ เป็นประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการอย่างน้อยต้องประกอบด้วยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคติดเชื้อ

^๔ ประกาศสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้น กรณีผู้รับบริการได้รับความเสียหายจากการรับวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด-๑๙ (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) พ.ศ. ๒๕๖๔, ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๑๑๐ ง (๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔).

หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยคำร้องดังกล่าวว่า เข้าเกณฑ์ที่จะได้รับความช่วยเหลือเบื้องต้นหรือไม่เพียงใด ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความรุนแรงของความเสียหายและเศรษฐกิจของผู้เสียหายด้วย (ข้อ ๗)

๕. กรณีที่ผู้รับบริการหรือทายาทหรือผู้อุปการะของบุคคลดังกล่าว ไม่เห็นด้วยกับผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการ ให้มีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้ทราบผลการวินิจฉัย โดยสามารถยื่นได้ที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหรือสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สาขาเขตพื้นที่ และเลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติจะต้องพิจารณาคำอุทธรณ์และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้อุทธรณ์ทราบภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ (ข้อ ๘)

๖. ให้ถือว่าผู้รับบริการซึ่งได้รับความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการรับวัคซีนก่อนประกาศนี้ใช้บังคับ เป็นผู้รับบริการที่ได้รับความเสียหายตามประกาศนี้ด้วย (ข้อ ๙)

จากข้อมูลของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๔^๖ พบว่า มีประชาชนยื่นคำร้องขอรับความช่วยเหลือเบื้องต้นจำนวนกว่า ๖๐๐ ราย และมีการจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นไปแล้วจำนวนกว่า ๔๐๐ ราย เป็นวงเงินรวมประมาณ ๑๓,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยแบ่งลักษณะอาการออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มสีเขียว มีอาการข้างเคียงไม่รุนแรง เช่น แน่นหน้าอก หายใจไม่ออก จ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท กลุ่มสีเหลือง คือ พิกัดชั่วคราว เช่น อัมพาตครึ่งซีก ซากครึ่งตัว จ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นไม่เกิน ๒๔๐,๐๐๐ บาท กลุ่มสีแดง คือ พิกัดถาวร หรือเสียชีวิต จ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท

นอกจากการขอรับความช่วยเหลือเบื้องต้นจากภาครัฐ ในกรณีได้รับความเสียหายจากการรับวัคซีนแล้ว ยังพบว่า มีประชาชนบางส่วนเลือกทำประกันภัยจากบริษัทประกันภัยเพื่อรองรับความเสี่ยงหากเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากการฉีดวัคซีนโควิด-๑๙ โดยวงเงินคุ้มครองจะขึ้นอยู่กับผู้เอาประกันภัย และบริษัทผู้รับประกันภัยจะตกลงกัน โดยจะให้ความคุ้มครองเมื่อผู้เอาประกันภัยได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีอาการแพ้หรือได้รับผลข้างเคียงจากการฉีดวัคซีนโควิด-๑๙ แต่เนื่องจากในปัจจุบันภาครัฐได้กำหนดแผนการเร่งฉีดวัคซีนเพื่อให้สามารถ

ฉีดวัคซีนให้แก่ประชาชนได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึงเพื่อควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของโรค จึงมีการสนับสนุนให้หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้บริการฉีดวัคซีน โดยการจัดสถานที่ฉีดวัคซีน ณ จุดบริการนอกโรงพยาบาล/สถานพยาบาลเวชกรรม เช่น จุดบริการในห้างสรรพสินค้า หรือมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ดังนั้น เพื่อให้กรมธรรม์ประกันภัยเกิดความคุ้มครองแก่ผู้เอาประกันภัยในกรณีที่ไม่ได้รับการฉีดวัคซีนที่โรงพยาบาล หรือสถานพยาบาลเวชกรรม สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) จึงได้มีการออกคำสั่งนายทะเบียน จำนวน ๒ ฉบับ^๗ ดังนี้

๑. คำสั่งนายทะเบียนที่ ๒๖/๒๕๖๔ เรื่อง การให้ความคุ้มครองกรณีได้รับผลกระทบจากการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ตามกรมธรรม์ประกันภัยหรือสัญญาเพิ่มเติม สำหรับบริษัทประกันชีวิต โดยกำหนดหลักการสำคัญในข้อ ๓ ดังนี้

“ข้อ ๓ ให้ความคุ้มครองกรณีได้รับผลกระทบจากการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ตาม “กรมธรรม์ประกันภัยหรือสัญญาเพิ่มเติม” ไม่ว่าจะกำหนดชื่อเป็นอย่างไรก็ตาม หมายความว่ารวมถึง การให้ความคุ้มครองกรณีได้รับผลกระทบจากการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ที่กระทำการโดยแพทย์ พยาบาล หรือบุคลากรที่ได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมายแห่งราชอาณาจักรไทย ไม่ว่าจะดำเนินการ ณ สถานที่ใดก็ตาม

^๖ “สปสช. จ่ายชดเชยผลกระทบวัคซีนกว่า ๔๐๐ ราย ส่วนใหญ่ผลข้างเคียงไม่รุนแรง,” สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔, <https://www.tnnthailand.com/news/covid19/82986/>.

^๗ สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.), สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔, <http://oiceservice.oic.or.th/lawsearch.php>.

สำหรับกรมธรรม์ประกันภัยหรือสัญญาเพิ่มเติมที่ให้ความคุ้มครองกรณีได้รับผลกระทบจากการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) หากกำหนดช้อยกเว้นไม่คุ้มครองหรือให้ความคุ้มครองแตกต่างจากความคุ้มครองตามที่กำหนดในวรรคแรก ให้ถือว่ากรมธรรม์ประกันภัยหรือสัญญาเพิ่มเติมนั้นให้ความคุ้มครองรวมถึงความคุ้มครองตามวรรคหนึ่งด้วย”

๒. คำสั่งนายทะเบียนที่ ๒๗/๒๕๖๔ เรื่อง ให้ความคุ้มครองกรณีได้รับผลกระทบจากการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ตามกรมธรรม์ประกันภัยหรือเอกสารแนบท้าย สำหรับบริษัทประกันวินาศภัย โดยกำหนดหลักการสำคัญในข้อ ๓ ดังนี้

“ข้อ ๓ ให้ความคุ้มครองกรณีได้รับผลกระทบจากการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ตาม “กรมธรรม์ประกันภัยหรือเอกสารแนบท้าย” ไม่ว่าจะกำหนดชื่อเป็นอย่างไก็ตาม หมายความว่ารวมถึง การให้ความคุ้มครองกรณีได้รับผลกระทบจากการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ที่กระทำการโดยแพทย์ พยาบาล หรือบุคลากรที่ได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมายแห่งราชอาณาจักรไทย ไม่ว่าจะดำเนินการ ณ สถานที่ใดก็ตาม

สำหรับกรมธรรม์ประกันภัยหรือเอกสารแนบท้ายที่ให้ความคุ้มครองกรณีได้รับผลกระทบจากการฉีดวัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) หากกำหนดช้อยกเว้นไม่คุ้มครองหรือให้ความคุ้มครองแตกต่างจากความคุ้มครองตามที่กำหนดในวรรคแรก ให้ถือว่ากรมธรรม์ประกันภัยหรือเอกสารแนบท้ายนั้นให้ความคุ้มครองรวมถึงความคุ้มครองตามวรรคหนึ่งด้วย”

คำสั่งนายทะเบียนทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าว มีหลักการสำคัญในการทำงานร่วมกัน คือ กำหนดให้บริษัทประกันชีวิตและบริษัทประกันวินาศภัย ต้องให้ความคุ้มครองผลกระทบจากการฉีดวัคซีนโควิด-๑๙ ที่กระทำการโดยแพทย์ พยาบาล หรือบุคลากรที่ได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมายแห่งราชอาณาจักรไทย ไม่ว่าจะดำเนินการ ณ สถานที่ใดก็ตาม ดังนั้น ผู้เอาประกันภัย

จะยังได้รับความคุ้มครองตามเงื่อนไขของกรมธรรม์เช่นเดียวกับการฉีดวัคซีนในโรงพยาบาลทั่วไป ซึ่งนับว่าคำสั่งดังกล่าวก่อให้เกิดผลดีแก่ประชาชนที่จะได้รับความคุ้มครองถึงแม้ว่าจะมิได้เป็นการรับวัคซีนที่โรงพยาบาลก็ตาม โดยผลประโยชน์ความคุ้มครองมีหลายรูปแบบ เช่น คุ้มครองกรณีเกิดภาวะแทรกซ้อนหรือผลข้างเคียงจากการฉีดวัคซีน การคุ้มครองการเจ็บป่วยภาวะวิกฤต การคุ้มครองค่ารักษาพยาบาล หรือการชดเชยรายได้ โดยบริษัทประกันภัยจะจ่ายค่าสินไหมทดแทนตามเงื่อนไขผลประโยชน์ที่ระบุไว้ในกรมธรรม์

จากข้อมูลที่ได้นำเสนอมาแล้วทั้งหมด ปัจจุบันประชาชนที่ได้รับความเสียหายจากการรับวัคซีนโควิด-๑๙ จึงควรศึกษาหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการยื่นคำร้องขอรับความช่วยเหลือเบื้องต้น ซึ่งนอกจากจะเป็นการรักษาสิทธิของตนเองแล้ว ยังทำให้ภาครัฐทราบข้อมูลว่าในการฉีดวัคซีนให้แก่ประชาชนมีผลข้างเคียงอะไรที่ต้องระวังหรือต้องวางแผนรับมือเมื่อมีการฉีดวัคซีนในจำนวนที่มากขึ้น หรือวัคซีนชนิดใดที่มีผลข้างเคียงมากที่สุด อีกทั้งการช่วยเหลือเบื้องต้นยังเป็นการช่วยลดความวิตกกังวลของประชาชน เนื่องจากรัฐได้มีมาตรการช่วยเหลือหากเกิดการไม่พึงประสงค์ขึ้น และในสถานการณ์เลือกความคุ้มครองความเสี่ยงโดยการทำประกันภัยกับบริษัทประกันภัยนั้น ประชาชนควรศึกษาเงื่อนไขต่าง ๆ ในกรมธรรม์อย่างละเอียดรอบคอบ มีการเปรียบเทียบข้อมูลของบริษัทต่าง ๆ ก่อนตัดสินใจเอาประกันภัย และหากมีความสงสัยข้อมูลด้านการประกันภัยควรมีการสอบถามข้อมูลโดยตรงจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) ได้ที่สายด่วน คปภ. ๑๑๘๖ และถึงแม้การเร่งฉีดวัคซีนเพื่อควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ จะมีความจำเป็นมากเพียงใด แต่การคำนึงถึงความเสียหายจากการฉีดวัคซีนก็เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่ภาครัฐควรให้ความตระหนักโดยการสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชนว่าจะได้รับความคุ้มครองหรือเยียวยาหากเกิดการไม่พึงประสงค์ขึ้นจากการรับวัคซีนดังกล่าว ■

ก้าวแรกของการดำเนินคดี แบบกลุ่ม (Class Action) ในคดีสิ่งแวดล้อม

โลกในยุคปัจจุบันได้มีการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีอย่างรวดเร็วและไร้พรมแดนนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของประชาคมโลกในมิติต่าง ๆ และในขณะเดียวกัน ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติก็เป็นปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นทั่วโลกเช่นกัน ซึ่งนอกจากภาครัฐจะได้อำนาจในการสร้างให้ประชาชนเกิดความตระหนักในเรื่องการอนุรักษ์และรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนแล้ว การมีมาตรการทางกฎหมายในการเยียวยาประชาชนผู้ซึ่งได้รับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมย่อมมีความสำคัญด้วยเช่นเดียวกัน

ดังจะพิจารณาได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ได้วางหลักการเกี่ยวกับ “สิทธิในสิ่งแวดล้อม” (The Right to Healthy Environment) ไว้ในมาตรา ๔๓ (๒) ซึ่งบัญญัติว่า “บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ” นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยยังได้ให้ความสำคัญกับแนวทางการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัญหาที่สำคัญและควรมุ่งเน้นแก้ไขให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งจะต้องมีการผลักดันระบบการพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สำหรับในต่างประเทศ พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ มีการบัญญัติสิทธินี้ไว้ทั้งสิทธิเชิงเนื้อหา (Substantive Rights) และสิทธิเชิงกระบวนการ (Procedural Rights) ในรัฐธรรมนูญแล้วมากกว่า ๑๗๗ ใน ๑๙๓ ประเทศของสมาชิกสหประชาชาติทั้งหมดทั่วโลก

ลักษณะสำคัญของคดีสิ่งแวดล้อมนั้นคือ เมื่อเกิดการกระทำผิดต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ย่อมเกิดความเสียหายส่งผลกระทบต่อประชาชนจำนวนมากในวงกว้าง ดังจะเห็นได้จากข่าวเหตุการณ์ไฟไหม้รุนแรงโรงงานผลิตโพลีเอทิลีนขนาดใหญ่ของบริษัท หมิงตี้เคมีคอล จำกัด ภายในซอยกิ่งแก้ว ๒๑ อำเภอ บางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ จากเหตุการณ์ดังกล่าวได้เกิดแรงระเบิดส่งผลให้คลื่นแรงดันอากาศไปทำลายบ้านเรือนประชาชนในชุมชนใกล้เคียงเป็นวงกว้าง ประชาชนซึ่งอยู่อาศัยอยู่ในพื้นที่โดยรอบโรงงานจึงเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการได้รับมลพิษทางอากาศจากการเผาไหม้สารเคมีทำให้ได้รับความเสียหายต่อสุขภาพอนามัยและความเสียหายต่อทรัพย์สินของประชาชนในชุมชนเป็นจำนวนมาก รวมถึงก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติอันไม่สามารถประเมินค่าได้ ซึ่งการดำเนินคดีที่สามารถคุ้มครองผู้เสียหายจำนวนมากได้ในการดำเนินคดีเพียงครั้งเดียว และที่สามารถอำนวยความสะดวกให้ผู้เสียหายที่ไม่มีความสามารถฟ้องคดีเพื่อเยียวยาความเสียหายด้วยตนเองได้ หรือผู้เสียหายที่ได้รับความเสียหายจำนวนเพียงเล็กน้อยนั้น ในช่วงก่อนปี ๒๕๕๘ ยังใช้กระบวนการพิจารณาคดีโดยอาศัยหลักเกณฑ์ตามที่ได้มีการกำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความหรือกฎหมายวิธีสบัญญัติเป็นหลัก กล่าวคือ ผู้ที่ได้รับความเสียหายเป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้ทำกระทำความผิดหรือผู้ละเมิด แล้วดำเนินกระบวนการพิจารณาตามหลักเกณฑ์ทั่วไปตามปกติของการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีของศาล

* นางสาวบุษกร วิทยานุกรณ์ นิติกรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

* เขตไท ลังการพิณรุ้. (๒๕๖๐). สิทธิในสิ่งแวดล้อมในรัฐธรรมนูญของประเทศไทย ศึกษาเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ The Right to Healthy Environment in Constitution of Thailand: Comparing Law With Foreign Countries. วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร หน้า ๔๗. สืบค้นเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ จาก file:///D:/Downloads/98669-Article%20Text-246966-1-10-20170911%20(1).pdf

ต่อมาเมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๘ โดยเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเพื่อกำหนดกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินคดีแบบกลุ่ม และประธานศาลฎีกาได้ออกข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการดำเนินคดีแบบกลุ่ม พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๙ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. นิยาม/คำจำกัดความ

การดำเนินคดีแบบกลุ่ม (Class Action) คือ การดำเนินคดีที่มีผู้เสียหายจำนวน ๒ คน ขึ้นไปโดยได้รับความเสียหายจากการกระทำที่มีข้อเท็จจริง มูลเหตุแห่งคดี และข้อกฎหมายเดียวกัน ทั้งนี้ ผู้เสียหายไม่ต้องเข้าร่วมเป็นโจทก์ฟ้องคดีด้วยตัวเองทุกคน

๒. ลักษณะของคดีแพ่งที่สามารถดำเนินคดีแบบกลุ่มได้

- คดีเรียกร้องสิทธิตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายประเภทต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น คดีสิ่งแวดล้อม คดีคุ้มครองผู้บริโภค คดีแรงงาน คดีแข่งขันทางการค้า และคดีหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น

- คดีละเมิด ตัวอย่างเช่น กรณีเกิดอุบัติเหตุเครื่องบินตก มีผู้เสียชีวิตและผู้ได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก และคดีเรียกร้องสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กรณีผู้ที่กระทำความผิดฐานใช้ข้อมูลภายในฐานสร้างราคาหลักทรัพย์ และฐานกระทำทุจริตหรือบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นต้น

- คดีผิดสัญญา ตัวอย่างเช่น คดีเรียกร้องค่าเสียหายในคดีฉ้อโกง คดีคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้รับความเสียหายเนื่องจากการผลิตสินค้าที่ไม่ตรงตามสัญญา รวมถึงการผิดสัญญาจ้างในคดีแรงงาน เป็นต้น

- คดีแพ่งเกี่ยวเนื่องคดีอาญา ตัวอย่างเช่น คดีสิ่งแวดล้อม กรณีโรงงานปล่อยของเสียที่เป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตลงสู่แม่น้ำสาธารณะส่งผลกระทบต่อทรัพยากร ธรรมชาติ และประชาชนผู้ใช้น้ำเพื่ออุปโภคและบริโภคในชุมชนดังกล่าว ซึ่งการบัญญัติโทษทางอาญามาใช้กับการกระทำผิดต่อกฎหมายสิ่งแวดล้อมปรากฏในกฎหมายหลายฉบับ อาทิ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ เป็นต้น

๓. ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีแบบกลุ่ม ประกอบด้วยกลุ่มบุคคล ซึ่งเป็นผู้เสียหายตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป สมาชิกกลุ่ม

ผู้เข้าแทนที่โจทก์ และทนายความฝ่ายโจทก์ ซึ่งมีสิทธิได้รับเงินรางวัล

๔. เขตอำนาจศาลในการดำเนินคดีแบบกลุ่ม คือ ศาลยุติธรรมที่มีอำนาจพิจารณาคดีแพ่ง ยกเว้นศาลแขวง

๕. ผลของคำพิพากษาและการบังคับคดี

- ผลคำพิพากษามีผลผูกพันคู่ความ ประกอบด้วยโจทก์ จำเลย และบุคคลที่เป็นสมาชิกในกลุ่มผู้เสียหาย

- ศาลจะระบุจำนวนเงินที่จำเลยจะต้องชำระแก่โจทก์ในแต่ละราย รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณการชำระเงินให้สมาชิกในกลุ่ม

- ศาลจะแจ้งคำพิพากษาให้สมาชิกในกลุ่มทราบโดยผ่านสื่อต่าง ๆ อาทิ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น

- โจทก์หรือทนายความฝ่ายโจทก์เท่านั้นที่มีอำนาจดำเนินการบังคับคดี ส่วนสมาชิกกลุ่มมีสิทธิยื่นขอรับชำระหนี้เท่านั้น

๖. ข้อดีของการดำเนินคดีแบบกลุ่มในคดีแพ่ง

- การลดจำนวนคดีแพ่งที่จะเข้าสู่การพิจารณาของศาล และทำให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลมีประสิทธิภาพและมีความรวดเร็ว ส่งผลให้ผู้เสียหายในคดีได้รับการเยียวยาความเสียหายอย่างทันท่วงที

- การดำเนินคดีได้นำระบบการไต่สวนเข้ามารับการสืบพยาน ย่อมมีผลดีกับคดีที่มีลักษณะพิเศษ เช่น การดำเนินคดีสิ่งแวดล้อมในแต่ละคดีนั้น ความเสียหายที่เกิดขึ้นอาจส่งผลกระทบต่อชีวิต ร่างกาย อนามัย และทรัพย์สินในระดับความเสียหายที่ต่างกัน

- ผู้เสียหายสามารถใช้สิทธิทางศาลได้ง่ายขึ้น เนื่องจากการดำเนินคดีนั้น ผู้เสียหายทุกคนไม่จำเป็นต้องเข้ามาเป็นโจทก์ฟ้องคดี จึงไม่ต้องมีค่าใช้จ่ายในการฟ้องคดีอย่างคดีแพ่งสามัญทั่วไป

- กลุ่มบุคคลผู้เป็นผู้เสียหายย่อมได้รับความเป็นธรรมอย่างทั่วถึง เนื่องจากผู้เสียหายในคดีทุกคนจะได้รับการชดเชยค่าเสียหายเท่ากัน

การดำเนินคดีแบบกลุ่ม เป็นกระบวนการดำเนินคดีที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่ประชาชน เนื่องจากเป็นวิธีการที่สามารถคุ้มครองผู้เสียหายจำนวนมากได้

ในการดำเนินคดีเพียงครั้งเดียว และสามารถอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่ผู้เสียหาย ที่ไม่มีความสามารถฟ้องคดีเพื่อเยียวยาความเสียหายด้วยตนเองได้ หรือผู้เสียหายที่ได้รับความเสียหายจำนวนเพียงเล็กน้อย เช่น คดีที่ผู้บริโภคได้รับความเสียหาย การดำเนินคดีแบบกลุ่มจึงเป็นมาตรการที่สร้างความเข้มแข็งให้แก่ประชาชนผู้ด้อยโอกาสในสังคมได้เป็นอย่างดี ประกอบกับ

การดำเนินคดีแบบกลุ่มเป็นวิธีการที่ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ และยังช่วยหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนในการฟ้องคดีและป้องกันความขัดแย้งกันของคำพิพากษา ตลอดจนเป็นมาตรการในการลดปริมาณคดีที่จะเข้าสู่ศาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทางหนึ่ง

สำหรับคดีสิ่งแวดล้อมในอดีตที่ผ่านมา มีกรณีการร้องเรียนของประชาชนถึงปัญหาความเดือดร้อนจากการประกอบกิจการโรงงานของบริษัท แวกซ์ กาเบจ รีไซเคิล เซ็นเตอร์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่รับรีไซเคิลขยะอันตรายและไม่อันตรายโดยบริษัทดังกล่าวได้ตั้งโรงงานถึง ๙ โรงงานในพื้นที่เพื่อดำเนินกิจการฝังกลบขยะซึ่งภายหลังมีการรั่วไหลของสารเคมีลงสู่ลำห้วยน้ำพุแล้วแพร่กระจายเข้าสู่พื้นที่เกษตรกรรมของชาวบ้าน ทำให้น้ำในลำห้วยน้ำพุไม่สามารถนำมาใช้ในการเกษตรได้ อีกทั้ง ยังมีการปนเปื้อนของมลพิษในดินในพื้นที่เกษตรกรรมจำนวนมาก ชาวบ้านจึงฟ้องบริษัทเพื่อเรียกค่าเสียหาย และขอให้ดำเนินการฟื้นฟูสภาพแวดล้อม มูลคดีเกิดขึ้นเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งประชาชนได้เรียกร้องไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาแล้วเป็นระยะเวลากว่า ๑๕ ปี จนกระทั่งปี ๒๕๕๕ ศาลแพ่งได้นำการดำเนินคดีแบบกลุ่มในคดีสิ่งแวดล้อมคดีแรกของประเทศไทยมาใช้กับคดีนี้ และเมื่อปี ๒๕๖๓ ได้มีคำพิพากษาคดีแพ่งที่ สว ๓/๒๕๖๓^๖ โดยศาลพิเคราะห์แล้วเชื่อได้ว่าจำเลยที่ ๑ คือ บริษัท แวกซ์ กาเบจ รีไซเคิล เซ็นเตอร์ จำกัด เป็นผู้ก่อให้เกิดมลพิษและการปนเปื้อนของสารเคมีในพื้นที่หมู่ที่ ๑ ตำบลน้ำพุ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดยมีจำเลยที่ ๒ คือ กรรมการบริษัท แวกซ์ กาเบจ รีไซเคิล เซ็นเตอร์ จำกัด เป็นผู้มีส่วนรู้เห็น กำกับดูแล จึงต้องร่วมรับผิดชอบค่าเสียหายให้แก่ชาวบ้านกว่า ๑๔๐ ครอบครัว ซึ่งศาลแพ่งได้กำหนดให้จำเลยชดเชยค่าเสียหายให้สมาชิกกลุ่มซึ่งรวมแล้วมีกว่า ๑,๐๐๐ คน

ในหมู่บ้าน โดยแบ่งเกณฑ์ค่ารักษาพยาบาลเป็น ๓ กลุ่ม คือ ๑. กลุ่มที่อาศัยในพื้นที่แต่ตรวจเลือดแล้วไม่เจอสารโลหะหนัก รายละ ๕,๐๐๐ บาท ๒. กลุ่มที่ตรวจพบสารโลหะหนักแต่ยังอยู่ในเกณฑ์ รายละ ๑๐,๐๐๐ บาท ๓. กลุ่มที่ตรวจพบสารโลหะหนักเกินเกณฑ์ที่กำหนด รายละ ๑๕,๐๐๐ บาท โดยจ่ายตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕ และยังมีค่าเสียหายต่ออนามัยสำหรับกลุ่มที่ตรวจพบสารโลหะหนักเกินเกณฑ์รายละ ๓๐,๐๐๐ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท รวมทั้งให้จ่ายค่าเสียหายต่ออาชีพเกษตรกรรมและให้จ่ายฟื้นฟูสุขภาพแวดล้อมให้กลับมาเป็นเหมือนเดิมด้วย โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างขั้นตอนการบังคับคดี โดยคดีดังกล่าวมีเจ้าหน้าที่มีสิทธิยื่นคำขอรับชำระหนี้ จำนวน ๑,๐๓๐ คน^๗

นอกจากแนวคิดการดำเนินคดีแบบกลุ่มจะถูกนำมาใช้กับคดีสิ่งแวดล้อมแล้ว ยังมีแนวคิดสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีสิ่งแวดล้อมอีกประการหนึ่งที่น่าสนใจ กล่าวคือ การเสนอให้มีการจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อม โดยมีรายงานขององค์กร ๒ องค์กร ได้แก่ รายงานของคณะกรรมการปฏิรูปทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาปฏิรูปแห่งชาติ เรื่อง การจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมและร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมและวิธีพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ....^๘ ซึ่งเสนอต่อที่ประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไป โดยรายงานฉบับดังกล่าวได้เสนอให้มีการปฏิรูประบบและกระบวนการพิจารณาคดีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไทย และรายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เรื่อง ข้อเสนอแนวทางการจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อม (ฉบับปรับปรุง)^๙ ซึ่งเสนอต่อที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการ

^๖ PPTV Online. (๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๓). ชาวราชบุรี ชนะคดี “แวกซ์ กาเบจฯ” ปลดปล่อยของเสีย. สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔, จาก <https://www.pptvhd36.com/news/อาชญากรรม/138967>

^๗ กรมบังคับคดี. (๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔). ข่าวกรมบังคับคดี ลงพื้นที่ให้ความรู้ด้านกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินคดีแบบกลุ่ม (Class Action) และแนะนำการยื่นคำขอรับชำระหนี้แก่ประชาชนในพื้นที่จังหวัดราชบุรี. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๔, จาก <http://www.led.go.th/Actnews/view.asp?runno=6928>

^๘ สภาปฏิรูปแห่งชาติ. (๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘). รายงานของคณะกรรมการปฏิรูปทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาปฏิรูปแห่งชาติ เรื่อง การจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมและร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมและวิธีพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อม พ.ศ. .... กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร หน้า ๑-๔. สืบค้นเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ จาก https://enlawfoundation.org/wp-content/uploads/2016/01/Draft-EnvicourtProcedureAct_NRC.pdf

^๙ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ. (๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐). รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เรื่อง ข้อเสนอแนวทางการจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อม (ฉบับปรับปรุง) กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ จาก https://www.parliament.go.th/ewtcommittee/ewt/drive LAW/download/article/article_20170816141049.pdf

ต่อไป ซึ่งแนวทางการปฏิรูปและสิ่ง que ประชาชนได้รับประโยชน์ มีดังนี้

- การจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมในรูปแบบศาลชั้นอุ พิเศษให้มีโครงสร้างและระบบพิจารณาในลักษณะ One Stop Service

- การจัดทำกฎหมายวิธีพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อม เป็นการเฉพาะ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อม และวิธีพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อม พ.ศ. .... มีสาระสำคัญ อาทิ การกำหนดให้บุคคลอาจรวมกันฟ้องร้องคดีแบบกลุ่ม การกำหนดให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดเขตอำนาจศาลสิ่งแวดล้อมในการพิจารณา คดีแพ่ง คดีอาญา และคดีปกครอง เป็นต้น

- ประชาชนผู้ยากไร้และด้อยโอกาสสามารถเข้าถึง กระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวกและรวดเร็ว

- ลดภาระของประชาชนในการพิสูจน์และแสวงหา ข้อเท็จจริง

- ให้ผู้ก่อปัญหามลภาวะต้องเป็นผู้จ่ายตามหลัก Polluter Pays Principle: PPP ตามที่หลักสากลได้ใช้ในการ บังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ประเทศไทยมีศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ศาลปกครองแผนกคดีสิ่งแวดล้อม และศาล ยุติธรรมแผนกคดีสิ่งแวดล้อม ซึ่งการดำเนินคดีสิ่งแวดล้อม มีลักษณะพิเศษ เนื่องจากเป็นคดีที่มูลเหตุแห่งคดีส่งผลต่อ ทรัพยากรธรรมชาติอันเป็นสาธารณสมบัติของชาติ และส่งผล กระทบต่อสุขภาพอนามัย การใช้ชีวิตโดยปกติสุขของประชาชน เป็นจำนวนมาก ถึงแม้ว่าระยะเวลากว่า ๖ ปี ที่การดำเนินคดี สิ่งแวดล้อมในคดีแพ่งได้เริ่มมีการดำเนินคดีแบบกลุ่ม (Class Action) ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งทำให้กระบวนการพิจารณาคดีสิ่งแวดล้อมในคดีแพ่งมีความ รวดเร็ว เป็นธรรม และทั่วถึงในระดับหนึ่งแล้วก็ตาม แต่หาก ในอนาคตประเทศไทยจะได้มีการจัดตั้งศาลสิ่งแวดล้อมเป็นการ เฉพาะในลักษณะ One Stop Service ย่อมสามารถยัง ประโยชน์สูงสุดให้แก่ประชาชนภายใต้สิทธิในสิ่งแวดล้อม อันชอบธรรม รวมถึงการร่วมรักษาสมดุลให้สิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนสมดังเจตนารมณ์ที่รัฐธรรมนูญ กำหนดไว้ ■

ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอ ข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. .... กับกลไกการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในท้องถิ่น

กลไกการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในท้องถิ่น ถือเป็นหลักการที่สำคัญในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในฐานะผู้มีทักษะ ความรู้ และประสบการณ์ในท้องถิ่นของตนเองเป็นอย่างดี สามารถร่วมแสดงความคิดเห็นและดำเนินการเพื่อผลักดันให้สภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นกำหนดนโยบายที่เหมาะสมกับท้องถิ่น ซึ่งจะนำไปสู่ท้องถิ่นที่เข้มแข็งและยั่งยืนในที่สุด ทั้งนี้ สิทธิการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในท้องถิ่นมีอยู่หลายประการ และการริเริ่มเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยประชาชน เป็นกระบวนการหนึ่งที่สำคัญ เพราะประชาชนสามารถดำเนินการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นตามกระบวนการตรากฎหมายในลำดับชั้นพระราชบัญญัติที่อนุวัติการตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ โดยที่ผ่านมา ได้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒^{*} และปัจจุบันมีการเสนอร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. .... เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๒ ฉบับ ดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)^๑

๒. ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. .... (นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)^๒

หากพิจารณาเนื้อหาพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ จะเห็นได้ว่าได้กำหนดกลไกให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำและเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ดังนี้

กลไกแรก คือ ร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับนี้ เป็นการตรากฎหมายในลำดับชั้นพระราชบัญญัติ เพื่ออนุวัติการตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๕^๔ ซึ่งบัญญัติว่า “ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิเข้าชื่อกันเพื่อเสนอข้อบัญญัติหรือเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กฎหมายบัญญัติ”

ที่ผ่านมา ได้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยมาตรา ๕^๕ ได้บัญญัติ

* นางสาวจิตระกาน เจริญตระกูล วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย

^๑ พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๑๐๔ ก (๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๒):

๑. <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2542/A/104/1.PDF>.

^๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, “ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔,” สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สืบค้นเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔, <http://edoc.parliament.go.th/getfile.aspx?id=735563&file=1+%E0%B8%82%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%9A%E0%B8%B1%E0%B8%8D%E0%B8%8D%E0%B8%B1%E0%B8%95+%E0%B8%84%EB%8A3%E0%B8%A1%&download=1>.

^๓ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, “ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. .... (นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔,” สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สืบค้นเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔, <http://edoc.parliament.go.th/getfile.aspx?id=735563&file=6.2+%E0%B8%82%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%9A%E0%B8%B1%E0%B8%8D%E0%B8%8D%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%B4+%E0%B8%8A%E0%B8%B4%E0%B8%99%E0%B8%A7%E0%B8%A3%E0%B8%93%E0%B9%8C%&download=1>.

^๔ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๔๐ ก (๖ เมษายน ๒๕๖๐): ๗๕. <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2560/A/040/1.PDF>.

^๕ อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๑. น.๒.

ไว้ว่า “ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด มีจำนวน “ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง” ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อ ประธานสภาท้องถิ่นเพื่อดำเนินการให้สภาท้องถิ่นพิจารณาออก ข้อบัญญัติท้องถิ่นได้” ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวกำหนดสัดส่วนผู้มี สิทธิเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นไว้เป็นจำนวนมาก และผู้เข้า ชื่อจะต้องจัดทำร่างข้อบัญญัติขึ้นเอง ทางผู้ที่เกี่ยวข้องจึงมี ข้อพิจารณาว่า การกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นอุปสรรค ทำให้ในทางปฏิบัติปรากฏว่าไม่เคยมีประชาชนเข้าชื่อเสนอ ข้อบัญญัติท้องถิ่น ถึงแม้ว่าจะได้มีการตราพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น^๖ เพื่ออนุรักษ์การตาม บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๘๗^๗ ซึ่งบัญญัติว่า “ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นเพื่อให้สภาท้องถิ่น พิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้” และต่อมารัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติรับรองสิทธิ ของประชาชนในเรื่องดังกล่าวไว้ในมาตรา ๒๘๖^๘ ซึ่งบัญญัติว่า “ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานสภาท้องถิ่นเพื่อให้สภาท้องถิ่น พิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นได้” แต่ตามบทบัญญัติมาตรานี้ ไม่มีการกำหนดจำนวนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอให้ออกข้อบัญญัติท้องถิ่น และไม่ได้มีการปรับปรุงหรือการตรากฎหมายในลำดับชั้น พระราชบัญญัติขึ้นใหม่เพื่ออนุรักษ์การตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ฉบับนี้เป็นการเฉพาะ ปัจจุบัน จึงยังคงใช้บังคับพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒^๙

กลไกที่สอง คือ กลไกเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการ ในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งหากเปรียบเทียบร่าง พระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. .... ที่ คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ กับร่างพระราชบัญญัติที่นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ จะพบว่า มีหลักการทั่วไปที่สอดคล้องกัน และมีความแตกต่างกันเฉพาะในประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

^๖ อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๑.

^๗ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๔ ตอนที่ ๕๕ ก (๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐): ๗๕. <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2540/A/055/1.PDF>.

^๘ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐, ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๔๗ ก (๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๐): ๑๑๕. <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2550/A/047/1.PDF>.

^๙ อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๑.

^{๑๐} อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๒. น.๒.

^{๑๑} สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, “พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐,”

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔, <https://www.krisdika.go.th/librarian/get?sysid=618134&ext=pdf>.

^{๑๒} สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, “พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖,” สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔, <https://www.krisdika.go.th/librarian/get?sysid=618130&ext=pdf>.

^{๑๓} สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, “พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗,” สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔, <https://www.krisdika.go.th/librarian/get?sysid=415176&ext=pdf>.

๑. ประเด็นเกี่ยวกับข้อห้ามในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

ตามร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ^{๑๐} มาตรา ๕ กำหนดไว้ ดังนี้

“มาตรา ๕ การเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่อง ดังต่อไปนี้ จะกระทำมิได้

(๑) งบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

(๒) การงด ลด หรือยกเลิกการเก็บภาษี อากร หรือ ค่าธรรมเนียม

(๓) การกู้เงิน การค้าประกัน การใช้เงินกู้ การพาณิชย์ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น

(๔) การอันมิได้อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น”

ทั้งนี้ โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา มีเหตุผลความจำเป็นที่ต้องกำหนด ข้อห้ามการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าว เนื่องจากในทางปฏิบัติผู้ที่ทราบเรื่องการเงินและภาษีอากร ในท้องถิ่นเป็นอย่างดี คือ ผู้บริหารท้องถิ่น ประกอบกับเพื่อให้ สอดคล้องและเป็นไปตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นฉบับต่าง ๆ ดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐^{๑๑} มาตรา ๕๒ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราช บัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า การเสนอร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงินจะต้องมี คำรับรองของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๒) พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖^{๑๒} มาตรา ๖๑ ทวิ วรรคสาม เพิ่มโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ บัญญัติว่า ร่างเทศบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน สมาชิก สภาเทศบาลจะเสนอได้ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายกเทศมนตรี

๓. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วน ตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗^{๑๓} มาตรา ๗๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราช บัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๔๖ และมาตรา ๘๗ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติว่า ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่องงบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมจะเสนอได้ก็แต่โดยนายกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๔. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘^{๑๔} มาตรา ๘๘ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเรื่องงบประมาณรายจ่ายต้องเสนอโดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

๕. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒^{๑๕} มาตรา ๓๑ วรรคสามบัญญัติว่า ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน สมาชิกสภาเมืองพัทยาจะเสนอได้ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายกเมืองพัทยา

แต่ตามร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. .... (นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)^{๑๖} นั้น มาตรา ๕ ไม่มีการกำหนดข้อห้ามในเรื่องดังกล่าว เพราะต้องการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ทุกเรื่องตามหลักธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

๒. ประเด็นเกี่ยวกับจำนวนผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

ตามร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ^{๑๗} มาตรา ๖ วรรคสอง กำหนดไว้ ดังนี้ “การเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามวรรคหนึ่งรวมกันจำนวน “ไม่น้อยกว่าห้าพันคน” หรือ “ไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้า” ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นภายหลังจากที่สภาท้องถิ่นนั้นสิ้นอายุหรือถูกยุบครั้งล่าสุด แล้วแต่จำนวนใดจะน้อยกว่า”

ทั้งนี้ ร่างมาตรา ๖ วรรคสอง นี้มีการกำหนดสัดส่วนผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นลดลงจากเดิมที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒^{๑๘} มาตรา ๔ ที่บัญญัติว่าต้องมีจำนวน “ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง” ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพราะมีเจตนารมณ์ให้เกิดกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดและพัฒนาท้องถิ่นของตนผ่านกระบวนการเสนอข้อบัญญัติในระดับ

ท้องถิ่น ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของประชาชนในการมีส่วนร่วมตามระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากประชาชนที่อยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ ย่อมเป็นผู้ที่ทราบถึงปัญหาของตนเองดีที่สุด

แต่ตามร่างพระราชบัญญัติที่นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ^{๑๙} มาตรา ๕ วรรคสอง กำหนดไว้ ดังนี้

“การเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นต้องมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามวรรคหนึ่งรวมกันจำนวน “ไม่น้อยกว่าห้าพันคน” หรือ “ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบ” ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นภายหลังจากที่สภาท้องถิ่นนั้นสิ้นอายุหรือถูกยุบครั้งล่าสุด แล้วแต่จำนวนใดจะน้อยกว่า” ซึ่งเป็นการกำหนดจำนวนประชาชนที่มีสิทธิเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นเป็นจำนวนน้อยกว่าที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ข้างต้น

ดังนั้น ประเด็นเรื่องจำนวนประชาชนที่มีสิทธิเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นนี้ จึงเป็นเรื่องที่คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร และผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง จะต้องร่วมกันพิจารณากำหนดสัดส่วนของจำนวนประชาชนให้มีความเหมาะสมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งและมีความเหมาะสมกับเจตนารมณ์ในการส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นได้โดยง่ายต่อไป

นอกจากนี้ ยังมีข้อพิจารณาว่า กรณีสมควรมีข้อยกเว้นให้ประชาชนสามารถเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ในบางเรื่องที่สำคัญ โดยไม่ต้องมีจำนวนประชาชนเข้าชื่อตามจำนวนที่กำหนดไว้ ด้วยหรือไม่ อย่างไร

กลไกที่สาม คือ ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. .... ทั้งสองฉบับได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการจัดทำร่างข้อบัญญัติท้องถิ่น และดำเนินการให้มีการเชิญชวนให้เข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น (ตามร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ^{๒๐} มาตรา ๘ และตามร่างพระราชบัญญัติที่นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ มาตรา ๗)^{๒๑} อันจะเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีความสะดวกในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นต่อไป

^{๑๔} สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘,”

^{๑๕} สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔, <https://www.krisdika.go.th/librarian/get?sysid=560763&ext=pdf>.

^{๑๖} สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒,”

^{๑๗} สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔, <https://www.krisdika.go.th/librarian/get?sysid=618256&ext=pdf>.

^{๑๘} อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๓. น.๒.

^{๑๙} อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๒. น.๒.

^{๑๘} อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๑.

^{๑๙} อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๓. น.๒.

^{๒๐} อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๒. น.๓.

^{๒๑} อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๓. น.๒.

การอภิปรายและตั้งข้อสังเกตของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. .... ในวาระที่ ๑ ชั้นรับหลักการ เฉพาะในประเด็นที่สำคัญ

๑. ประเด็นเกี่ยวกับช่องทางในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

ตามร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ^{๒๒} มาตรา ๖ วรรคสี่ และร่างพระราชบัญญัติที่นายชินวรณ์ บุญเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ^{๒๓} มาตรา ๕ วรรคสี่ กำหนดไว้ในทำนองเดียวกันว่า “การเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ร่วมเข้าชื่อตามวรรคสาม จะกระทำเป็นหนังสือหรือเชิญชวนผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ แต่ต้องแนบร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นไปพร้อมกันด้วย”

ร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าวกำหนดให้เฉพาะเรื่องการเชิญชวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ร่วมเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นเท่านั้นที่สามารถดำเนินการในรูปแบบการจัดทำเป็นแพลตฟอร์มผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ ส่วนขั้นตอนการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้นยังไม่สามารถดำเนินการผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และจะต้องเสนอในรูปแบบเอกสารเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าถึงและยื่นเอกสารได้สะดวก

๒. ประเด็นที่ว่า หากมีการปลอมลายมือชื่อจะส่งผลกระทบต่อกระบวนการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นของประชาชน

ตามร่างพระราชบัญญัติที่คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ^{๒๔} มาตรา ๑๐ วรรคสอง และร่างพระราชบัญญัติที่นายชินวรณ์ บุญเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ^{๒๕} มาตรา ๙ วรรคสอง กำหนดไว้ในทำนองเดียวกันว่า “ในกรณีที่ประธานสภาท้องถิ่นเห็นว่าคำร้องที่ได้รับไว้ไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนให้คืนคำร้องให้ผู้ยื่นไปดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องครบถ้วนภายในเวลาที่กำหนด เว้นแต่การไม่ถูกต้องครบถ้วนนั้นเกิดจากการปลอมลายมือชื่อให้ยุติการดำเนินการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น และให้ประธานสภาท้องถิ่นดำเนินการให้มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจต่อไป”

ร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับดังกล่าวมีความหมายว่า หากมีการปลอมลายมือชื่อบางส่วน แต่ยังมีผู้เข้าชื่อเสนอข้อ

บัญญัติท้องถิ่นครบจำนวนตามที่ร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับนี้กำหนดไว้ จะมีประเด็นปัญหาว่าร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นดังกล่าวยังสามารถเสนอและดำเนินการพิจารณาข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้นต่อไปได้หรือไม่ อย่างไร

อย่างไรก็ตาม อาจมีผู้ที่มีความเห็นในทางวิชาการว่า ในร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่ควรมีบทกำหนดโทษสำหรับผู้ปลอมลายมือชื่อของผู้เข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นเพราะจะทำให้ประชาชนเกรงกลัวต่อการดำเนินการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ส่วนผู้ที่กระทำความผิดในเรื่องดังกล่าวนี้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๔^{๒๖} ได้บัญญัติให้การลงลายมือชื่อปลอมในเอกสารและการกรอกข้อความลงในแผ่นกระดาษหรือวัตถุอื่นใด ซึ่งมีลายมือชื่อของผู้อื่นโดยไม่ได้รับความยินยอม หรือโดยฝ่าฝืนคำสั่งของผู้อื่นนั้น เป็นความผิดและกำหนดโทษไว้อยู่แล้ว

ส่วนในอนาคตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรที่จะนำเทคโนโลยีสารสนเทศหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในกระบวนการตรวจสอบการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น อีกทั้ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรต้องมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องงบประมาณ ตลอดจนต้องร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการออกแบบแพลตฟอร์มและระบบต่าง ๆ ที่ใช้ในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อรองรับและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนต่อไป

ปัจจุบัน ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. .... ทั้งสองฉบับ ดังกล่าว อยู่ระหว่างการพิจารณาในวาระที่สองชั้นคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร

การเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นของประชาชนในต่างประเทศ

๑. ประเทศญี่ปุ่น^{๒๗} สิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นมีอยู่หลายประการ ได้แก่ สิทธิเลือกตั้งหัวหน้าฝ่ายบริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น การริเริ่มเสนอกฎหมาย การลงประชามติ การขอให้ตรวจสอบการยุบสภา การถอดถอน และการฟ้องคดีต่อศาล

กล่าวโดยเฉพาะสิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศญี่ปุ่นมีระดับที่เข้มข้น และมีกลไกเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมบริหารจัดการท้องถิ่นและสามารถเข้ามาตรวจสอบการดำเนินงานได้หลากหลาย โดยใน

^{๒๒} อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๒. น.๒.

^{๒๓} อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๓. น.๒.

^{๒๔} อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๒. น.๓.

^{๒๕} อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๓. น.๓.

^{๒๖} สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, “ประมวลกฎหมายอาญา,” สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔, <https://www.krisdika.go.th/librarian/get?sysid=443287&ext=pdf>.

^{๒๗} เสาวลักษณ์ ณีปิติ, “แนวทางในการหารูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย: ศึกษากรณีการมีส่วนร่วมของสภาองค์กรชุมชนในการบริหารกิจการท้องถิ่น,” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, คณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๖), ๕๖-๕๘. <http://libdcmms.nida.ac.th/thesis6/2556/b182388.pdf>.

ส่วนของการริเริ่มเสนอกฎหมาย ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนอย่างน้อย ๑ ใน ๕๐ หรือร้อยละ ๒ สามารถร้องขอต่อหัวหน้าฝ่ายบริหารท้องถิ่น โดยการเข้าชื่อต่อราชการเพื่อตรวจสอบว่าเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่ และต้องเสนอบัญชีรายชื่อของประชาชนผู้ริเริ่มเข้าชื่อเสนอกฎหมายดังกล่าวแก่ประชาชนในท้องถิ่นเพื่อให้ตรวจสอบต่อไป หากประชาชนในท้องถิ่นทักท้วงว่ามีรายชื่อใดไม่ถูกต้อง คณะกรรมการบริหารการเลือกตั้งท้องถิ่นจะเป็นผู้วินิจฉัยในประเด็นนี้ และหากประชาชนไม่พอใจในคำวินิจฉัยสามารถอุทธรณ์ไปยังคณะกรรมการบริหารการเลือกตั้งในระดับสูงได้ ทั้งนี้ เมื่อหัวหน้าฝ่ายบริหารท้องถิ่นได้รับคำร้องเกี่ยวกับข้อบัญญัติท้องถิ่นแล้วต้องทำความเข้าใจประกอบการพิจารณาพร้อมเสนอข้อเรียกร้องดังกล่าวต่อสภาท้องถิ่น โดยสภาท้องถิ่นมีดุลพินิจว่าจะรับข้อเรียกร้องดังกล่าวไว้พิจารณาหรือไม่ กรณีนี้จึงเห็นได้ว่ากรรมาธิการกฎหมายโดยประชาชน ถือเป็นสิทธิในการกำหนดความเป็นอยู่ของตนเองในท้องถิ่นผ่านทางข้อเรียกร้องให้ประกาศใช้ แก้ไขเพิ่มเติม หรือยกเลิกข้อบัญญัติท้องถิ่นของประชาชนนั่นเอง อีกทั้งการลงประชามติเมื่อสภาท้องถิ่นมีมติให้ประกาศใช้ร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือประเด็นสำคัญของท้องถิ่นใด หากฝ่ายบริหารเห็นว่าประชาชนอาจไม่เห็นด้วยกับร่างข้อบัญญัติหรือนโยบายดังกล่าว ประชาชนก็สามารถแสดงทัศนคติได้โดยตรงผ่านการลงประชามตินั้น

๒. ประเทศฟิลิปปินส์^{๒๘} การริเริ่มเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น ตามมาตรา ๑๒๐ และ ๑๒๑ แห่งประมวลกฎหมายการปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๑๙๙๑ ถือว่า การเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นเป็นกระบวนการทางกฎหมาย ด้วยเหตุนี้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจเสนอ ตรา หรือแก้ไขคำสั่งใด ๆ ได้โดยตรง กล่าวคือ กรณีของจังหวัดและเมือง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อร่วมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งพันคน กรณีเทศบาลผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อร่วมกันหนึ่งร้อยคน และในกรณีหมู่บ้านผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อร่วมกันห้าสิบคน อาจยื่นคำร้องต่อสภาท้องถิ่น สำหรับการเสนอ การรับ การยกเลิก และการแก้ไขข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งถ้ามีการกระทำใดในขั้นตอนการเสนอคำร้องต่อสภาท้องถิ่นไม่ถูกต้อง ตัวแทนของผู้เข้าชื่อดังกล่าวซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยถูกต้อง อาจอุทธรณ์โดยการยื่นหนังสือต่อสภาท้องถิ่นได้ภายในสามสิบวันนับจากวันเสนอ โดยประชาชนอาจเสนอข้อบัญญัติเดียวหรือมากกว่านั้นก็ได้

จึงกล่าวได้ว่า การปกครองท้องถิ่น ควรให้ความสำคัญต่อกลไกการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในท้องถิ่น และให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางในการบริหารท้องถิ่นร่วมกับภาครัฐโดยภาครัฐควรปฏิรูปท้องถิ่นเพื่อให้เป็นไปตามหลักการพื้นฐาน^{๒๙} ๓ ประการ ดังนี้

ประการแรก หลักการตอบสนองความต้องการของประชาชน จุดมุ่งหมาย คือ ภาครัฐต้องดำเนินการในสิ่งที่ถูกต้อง ยุติธรรม และให้บริการประชาชนเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนเป็นสำคัญ

ประการที่สอง หลักความรับผิดชอบจุดมุ่งหมาย คือ ภาครัฐต้องดำเนินการในสิ่งที่ถูกต้อง บริหารจัดการงบประมาณด้วยความรอบคอบ ปรับลดการใช้จ่ายของภาครัฐ เพื่อให้ได้รับความไว้วางใจจากประชาชน ด้วยการมุ่งมั่นปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และบริหารจัดการความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยมุ่งมั่นปรับปรุงคุณภาพและปริมาณของการบริการสาธารณะให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อแสดงถึงประสิทธิภาพของการบริหารจัดการของรัฐบาลท้องถิ่นที่ต้องดำเนินการเพื่อประชาชน

ประการที่สาม หลักการรายงานผลภาครัฐส่วนท้องถิ่น หากมีการเลือกตั้งควรมีการรายงานผลการเลือกตั้งแต่ละเขต การเลือกตั้งอย่างโปร่งใสว่ามีปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการทุจริตแต่ละเขตการเลือกตั้งอย่างเหมาะสม เพราะการรายงานผลการเลือกตั้งเป็นการบริการสาธารณะ อีกทั้งเป็นการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐให้แก่ประชาชน และเป็นไปตามแนวทางการปฏิรูปกฎหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง โดยมีการกำหนดกฎบัตรพลเมืองและข้อกำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อสร้างความยุติธรรมให้เกิดขึ้นในท้องถิ่น

unสรุป จากเหตุผลดังกล่าวแล้วทั้งหมด การเสนอร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. .... จึงเป็นการดำเนินการที่ถูกต้องและสำคัญ เพื่อเป็นการส่งเสริมสิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นตามมาตรฐานสากลอันเป็นที่ยอมรับและถือปฏิบัติอยู่ในประเทศต่าง ๆ ตามวิถีทางของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ประกอบกับการเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นได้นั้น จะเป็นการสร้างกลไกให้สภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นได้รับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพราะประชาชนจะเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นในเรื่องที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะในทางวิชาการว่า ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. .... สมควรมีการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการจัดทำประชาพิจารณ์เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อให้การพิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเป็นไปด้วยความถูกต้องและก่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายอย่างแท้จริง ■

^{๒๘} เรื่องเดียวกัน. น.๕๘-๕๙.

^{๒๙} Anwar Shah with Sana Shah, "Local Governance in Developing Countries" (Washington D.C.:The World Bank, 2006),

22. <https://catalogue.nla.gov.au/Record/3820619>.

กฎหมายเกี่ยวกับทางจำเป็น หรือ การระงับยอม ทางออกสู่สาธารณะ

เจ้าของที่ดินที่ไม่มีทางออกสู่สาธารณะ หรือที่เรียกว่า “ที่ดินตาบอด” ไม่มีทางเข้าออกที่ดินของตนเองหรือที่ดินแปลงนั้นมีทางเข้าออกได้แต่ก็ต้องข้ามสระ บึง หรือทะเล หรือมีที่ชัน หรือออกได้แต่ลำบาก ซึ่งส่งผลให้เจ้าของที่ดินได้รับความเดือดร้อน และหากจะขายที่ดินนั้น ก็จะได้ราคาที่น้อยกว่าที่ดินแปลงอื่น หรือจะสร้างบ้านอยู่อาศัยก็ต้องพบกับปัญหาเพราะไม่มีทางออกสู่ทางสาธารณะหรือออกได้ด้วยความยากลำบาก ดังนั้น กฎหมายจึงให้สิทธิเจ้าของที่ดินตาบอดสามารถผ่านที่ดินที่ล้อมอยู่ไปสู่ทางสาธารณะได้ หรือที่เรียกว่า “ทางจำเป็น” ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๔๙^๑ ซึ่งบัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๓๔๙ ที่ดินแปลงใดมีที่ดินแปลงอื่นล้อมอยู่จนไม่มีทางออกถึงทางสาธารณะได้ไซ้ ท่านว่าเจ้าของที่ดินแปลงนั้นจะผ่านที่ดินซึ่งล้อมอยู่ไปสู่ทางสาธารณะได้

ที่ดินแปลงใดมีทางออกได้แต่เมื่อต้องข้ามสระ บึง หรือทะเล หรือมีที่ชันอันระดับ ที่ดินกับทางสาธารณะสูงกว่ากันมากไซ้ ท่านว่าให้ใช้ความในวรรคต้นบังคับ

ที่และวิธีทำทางผ่านนั้นต้องเลือกให้พอควรแก่ความจำเป็นของผู้มีสิทธิจะผ่าน กับทั้งให้ค้ำเงินถึงที่ดินที่ล้อมอยู่ให้เสียหายแต่น้อยที่สุดที่จะเป็นได้ ถ้าจำเป็นผู้มีสิทธิจะผ่านจะสร้างถนนเป็นทางผ่านก็ได้

ผู้มีสิทธิจะผ่านต้องใช้ค่าทดแทนให้แก่เจ้าของที่ดินที่ล้อมอยู่เพื่อความเสียหายอันเกิดแต่เหตุที่มีทางผ่านนั้น ค่าทดแทนนั้นนอกจากค่าเสียหายเพราะสร้างถนน ท่านว่าจะกำหนดเป็นเงินรายปีก็ได้”

ดังนั้น วิธีการเลือกเปิดทางจำเป็นตามมาตรา ๑๓๔๙ วรรคสาม^๒ มีดังนี้

(๑) จะต้องเลือกให้พอควรแก่ความจำเป็นของผู้มีสิทธิจะผ่าน

(๒) ค้ำเงินถึงที่ดินที่ล้อมอยู่ให้เสียหายแต่น้อยที่สุดที่จะเป็นได้

ทั้งนี้ การได้มาซึ่งสิทธิใช้ทางจำเป็น ไม่จำเป็นต้องมีนิติกรรมหรือมีการทำสัญญาระหว่างเจ้าของที่ดินที่ล้อมที่ดินตาบอดเอาไว้กับเจ้าของที่ดินตาบอด เนื่องจากเป็นสิทธิที่เจ้าของที่ดินตาบอดได้รับตามกฎหมาย แต่เจ้าของที่ดินตาบอดจะต้องใช้ค่าทดแทนให้แก่เจ้าของที่ดินที่ล้อมอยู่ เพื่อทดแทนการที่เจ้าของที่ดินตาบอดจำเป็นต้องสร้างทางผ่านและก่อให้เกิดความเสียหายบนที่ดินที่ล้อมอยู่นั้น สำหรับอัตราค่าทดแทนเป็นไปตามอัตราที่เจ้าของที่ดินทั้งสองฝ่ายตกลงกันหรือในอัตราที่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือศาลยุติธรรมกำหนดเมื่อมีข้อพิพาท อย่างไรก็ตาม เจ้าของที่ดินตาบอดต้องใช้สิทธิด้วยความสุจริต และเคารพต่อสิทธิของเจ้าของที่ดินที่ล้อมอยู่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๗๖๐/๒๕๕๖^๓

แม้ที่ดินของโจทก์ทางด้านทิศตะวันตกจะติดกับแม่น้ำท่าคอยหรือคลองระบายนายใหญ่สามชุก ๑ แต่ปัจจุบันแม่น้ำท่าคอยไม่ได้ใช้เป็นทางสัญจรไม่มีเรือโดยสารหรือเรือสินค้าสัญจรผ่านไปมาคงมีแต่เรือหาปลาและในหน้าแล้งจะมีฝักตบขวขึ้นเต็มหนาแน่น เช่นนี้แม่น้ำท่าคอยหรือคลองระบายนายใหญ่สามชุก ๑ จึงหาใช้ทางสาธารณะที่จะใช้เป็นทางออกของที่ดินโจทก์ตามความหมายของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๔๙ วรรคหนึ่ง แต่หมายความว่าที่ดินโจทก์มีทางออกสู่ทางสาธารณะได้แต่ต้องข้ามสระ บึง ทะเล หรือในสภาพยากลำบากอื่นทำนองเดียวกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๔๙ วรรคสอง เมื่อเจ้าของที่ดินเดิมของโจทก์

* นางสาวจิตระกาน เจริญตระกูล วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย

^๑ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, “ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์,” สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔, <http://www.krisdika.go.th/librarian/get?sysid=567410&ext=pdf>.

^๒ เรื่องเดียวกัน. น.๒๑๙.

^๓ ศาลฎีกา, “ระบบสืบค้นคำพิพากษา คำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา,” ศาลฎีกา, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔, <https://deka.supremecourt.or.th/search>.

และโจทก์เคยใช้ทางพิพาทที่มีอยู่ในที่ดินของจำเลยเป็นทางผ่านเข้าออกสู่ทางสาธารณะ โจทก์จึงมีสิทธิฟ้องขอเปิดทางพิพาทเป็นทางจำเป็นเพื่อผ่านที่ดินจำเลยออกสู่ทางสาธารณะได้

สิทธิในทางจำเป็นย่อมเกิดขึ้นโดยอำนาจของกฎหมายตามสภาพความเป็นจริงของที่ดินในขณะยื่นฟ้อง

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๔๙ วรรคสาม จะพิจารณาแต่ในทางที่โจทก์มีความประสงค์ใช้เส้นทางแล้วพิพากษาให้ตามที่โจทก์ขอหาได้ไม่ ต้องพิจารณาคำวินิจฉัยจำเลยด้วยว่า การเปิดทางนี้ทำให้จำเลยเสียหายแต่น้อยที่สุดหรือไม่ และการที่จะให้โจทก์ใช้ทางสาธารณะอันจะเป็นการกระทบสิทธิในที่ดินของบุคคลอื่นอีกย่อมไม่สมควรกระทำ

เมื่อศาลล่างทั้งสองพิพากษายกฟ้องโจทก์ด้วยเหตุผลว่าที่ดินพิพาทไม่ใช่ทางจำเป็น แม้จะยกฟ้องแย้งของจำเลยด้วยเมื่อศาลฎีกาเห็นว่า ทางพิพาทเป็นทางจำเป็น ซึ่งจำเลยเจ้าของที่ดินที่มีทางพิพาทตั้งอยู่มีสิทธิเรียกร้องให้ผู้มีสิทธิผ่านทางจำเป็นใช้ค่าทดแทนได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๔๙ วรรคท้าย ศาลฎีกาย่อมวินิจฉัยให้เสร็จสิ้นไปได้เอง โดยไม่ต้องย้อนสำนวนไปให้ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยตามลำดับชั้นศาลก่อน จะถือว่าฟ้องแย้งของจำเลยที่เรียกค่าทดแทนเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นเพราะจำเลยมิได้อุทธรณ์หาได้ไม่

อย่างไรก็ตาม มีกรณีอื่นเพิ่มเติม คือ ถ้าที่ดินแปลงใดมีทางออกสู่สาธารณะอยู่แล้ว แต่ต่อมามีการแบ่งแยกที่ดินแปลงนั้นออกเป็นแปลงย่อยหรือมีการแบ่งโอน และที่ดินแปลงย่อยที่แบ่งออกมากลายเป็นที่ดินตาบอด ในกรณีเช่นนี้จะป็นกรณีที่ต้องพิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๕๐^๔ ที่ได้บัญญัติไว้ว่า “ถ้าที่ดินแบ่งแยกหรือแบ่งโอนกันเป็นเหตุให้แปลงหนึ่งไม่มีทางออกไปสู่ทางสาธารณะไซ้รทำนว่าเจ้าของที่ดินแปลงนั้นมีสิทธิเรียกร้องเอาทางเดินตามมาตราก่อนได้เฉพาะบนที่ดินแปลงที่ได้แบ่งแยกหรือแบ่งโอนกันและไม่ต้องเสียค่าทดแทน” กรณีนี้เรื่องทางจำเป็นมีผลจากการแบ่งแปลงที่ดินขึ้นใหม่ ดังนั้น ถ้าที่ดินแปลงใดมีทางออกสู่สาธารณะอยู่แล้ว ต่อมาแบ่งออกเป็นแปลงย่อยอีก ที่ดินแปลงย่อยที่ถูกแบ่งออกมากลายเป็นที่ดินตาบอด ควรที่จะต้องขอผ่านทางออกในที่ดินแปลงเดิมก่อนแบ่งแยก โดยต้องไม่ไปขอผ่านทางออกอื่น และไม่ต้องเสียค่าทดแทน

นอกจากการขอเปิดทางจำเป็นแล้ว ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ยังมีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการที่เจ้าของ

อสังหาริมทรัพย์แปลงหนึ่งสามารถใช้ทางออกไปสู่ทางสาธารณะ หรือใช้ประโยชน์อย่างอื่นจากอสังหาริมทรัพย์แปลงอื่น หรือเรียกร้องให้เจ้าของอสังหาริมทรัพย์แปลงอื่นต้องยอมรับกรรมบางอย่าง หรือคดีใช้สิทธิบางอย่าง ซึ่งเรียกว่า “ภาระจำยอม” แต่มีลักษณะและผลบังคับใช้ที่แตกต่างจากบทบัญญัติเรื่องทางจำเป็น สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) ทางจำเป็น ต้องเป็นการใช้ทางนั้นเป็นทางออกสู่ทางสาธารณะเท่านั้น แต่ทางภาระจำยอมเป็นทางที่เจ้าของที่ดินได้สิทธิผ่านที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อื่น เพื่อออกไปสู่ทางสาธารณะ หรือไปที่อื่นก็ได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๘๗^๕ ซึ่งบัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๓๘๗ อสังหาริมทรัพย์อาจต้องตกอยู่ในภาระจำยอมอันเป็นเหตุให้เจ้าของต้องยอมรับกรรมบางอย่างซึ่งกระทบถึงทรัพย์สินของตน หรือต้องงดเว้นการใช้สิทธิบางอย่างอันมีอยู่ในกรรมสิทธิ์ทรัพย์สินนั้น เพื่อประโยชน์แก่อสังหาริมทรัพย์อื่น”

(๒) ทางจำเป็น เป็นสิทธิที่ได้มาโดยผลของกฎหมาย แต่การได้ภาระจำยอมอาจได้มาโดย ๒ วิธี ดังนี้

(๒.๑) การได้มาโดยนิติกรรม เป็นการตกลงกันระหว่างเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ เช่น เจ้าของที่ดินแปลงแรกยอมให้เจ้าของที่ดินแปลงที่สองได้ภาระจำยอมเหนือที่ดินแปลงหนึ่งของตนในการที่จะเดินผ่านไปสู่อสังหาริมทรัพย์ที่กำหนด ๘ ปี การได้มาในลักษณะนี้ยังเข้าองค์ประกอบตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๙๙ วรรคหนึ่ง^๖ ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “ภายในบังคับแห่งบทบัญญัติในประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นว่าการได้มาโดยนิติกรรมซึ่งอสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินอันเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์นั้นไม่บริบูรณ์ เว้นแต่นิติกรรมจะจัดทำเป็นหนังสือและได้จดทะเบียนการได้มากับพนักงานเจ้าหน้าที่ ...”

ดังนั้น การได้ภาระจำยอมมาโดยนิติกรรมนี้ เจ้าของอสังหาริมทรัพย์จะต้องจัดทำข้อตกลงหรือสัญญาเป็นหนังสือ และจดทะเบียนการได้ภาระจำยอมหรือทรัพย์สินนั้นกับพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงจะมีผลบริบูรณ์ ส่วนการได้มาโดยนิติกรรมนี้จะมีความค้ำประกันระหว่างกันหรือไม่ก็ได้

(๒.๒) การได้มาโดยทางอื่นนอกจากนิติกรรม เช่น การได้ภาระจำยอมมาโดยอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๐๑^๗ ซึ่งบัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๐๑ ภาระจำยอมอาจได้มาโดยอายุความ ท่านให้นำบทบัญญัติว่าด้วยอายุความได้สิทธิอันกล่าวไว้ในลักษณะ

^๔ อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๑. น.๒๒๐.

^๕ อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๑. น.๒๒๔.

^๖ อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๑. น.๒๑๒.

^๗ อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๑. น.๒๒๖.

๓ แห่งบรรพนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม” และตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๘๒^๘ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๓๘๒ บุคคลใดครอบครองทรัพย์สินของผู้อื่นไว้โดยสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของ ถ้าเป็นอสังหาริมทรัพย์ได้ครอบครองติดต่อกันเป็นเวลาสิบปี ถ้าเป็นสังหาริมทรัพย์ได้ครอบครองติดต่อกันเป็นเวลาห้าปีไซ้ ท่านว่าบุคคลนั้นได้กรรมสิทธิ์”

เมื่อนำบทบัญญัติมาตรา ๑๓๘๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา ๑๔๐๑ จึงมีผลว่า เจ้าของอสังหาริมทรัพย์แปลงหนึ่งอาจได้ภาระจำยอมในอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่น ด้วยการใช้อสังหาริมทรัพย์ที่เป็นภรรยาทรัพย์นั้นโดยสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาจะได้ภาระจำยอมนั้นติดต่อกันเป็นเวลา ๑๐ ปี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๖๐๓/๒๕๖๐^๙

ที่ดินพิพาทคดีนี้กับคดีตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๒๔/๒๕๕๘ เป็นที่ดินแปลงเดียวกัน เมื่อคดีตามคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวถึงที่สุดแล้ว ย่อมผูกพันจำเลยซึ่งเป็นคู่ความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง ข้อเท็จจริงรับฟังตามคำพิพากษาศาลฎีกาในคดีดังกล่าวว่า ที่ดินตามโฉนดเลขที่ ๓๘๑๕ เนื้อที่ ๖๖ ตารางวา ถูกแบ่งแยกไว้เพื่อให้ที่ดินแปลงจัดสรรใช้เป็นทางเข้าออกสู่สาธารณะโดยเจ้าของที่ดินจัดสรรได้ใช้ทางดังกล่าวเป็นทางออกสู่ทางสาธารณประโยชน์ตลอดมา ก่อนจำเลยทำประตูและรั้วปิดกั้นทางพิพาท เมื่อที่ดินโฉนดเลขที่ ๓๘๑๕ เป็นทางส่วนบุคคลที่เจ้าของมีเจตนาแบ่งแยกให้เป็นทางภาระจำยอมแก่ที่ดินแปลงจัดสรรและมีการใช้ประโยชน์เป็นทางภาระจำยอมแก่ที่ดินแปลงจัดสรรมาแล้วเป็นเวลา ๑๐ ปี ก่อนที่จำเลยจะทำประตูรั้วปิดกั้นทาง ถนนขอยตามโฉนดเลขที่ ๓๘๑๕ จึงตกเป็นทางภาระจำยอมแก่ที่ดินแปลงจัดสรรที่อยู่ข้างเคียงโดยอายุความแล้ว เมื่อที่ดินพิพาทเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินโฉนดที่ดินดังกล่าวจึงตกเป็นทางภาระจำยอมด้วยซึ่งความเป็นภรรยาทรัพย์นี้ ย่อมตกติดไปกับตัวทรัพย์นั้น โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่า กรรมสิทธิ์ในที่ดินภรรยาทรัพย์มีการเปลี่ยนแปลงโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้ตกเป็นของจำเลยโดยการครอบครองปรปักษ์ในเวลาต่อมาแต่อย่างใด ขณะ ส. เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ ๗๗๘๔ ส. ได้ใช้ที่ดินพิพาทเป็นทางเข้าออกสู่ทางสาธารณประโยชน์ตลอดมาเกิน ๑๐ ปี แสดงว่า ส. ได้ใช้ประโยชน์ที่ดินพิพาทในลักษณะที่เป็นทางภาระจำยอมแก่ที่ดินของตน ดังนั้น ที่ดินพิพาทตามที่ดินโฉนดเลขที่ ๓๘๑๕ ตกเป็นทางภาระจำยอมแก่ที่ดินโฉนดเลขที่ ๗๗๘๔ ด้วย โจทก์ได้รับโอนที่ดินโฉนดเลขที่ ๗๗๘๔

อันเป็นสามยทรัพย์มาจาก ส. ภาระจำยอมที่มีอยู่ในที่ดินพิพาทของจำเลยย่อมติดไปกับสามยทรัพย์ที่โอนด้วย โจทก์จึงมีสิทธิใช้ประโยชน์ในทางพิพาทอันเป็นภาระจำยอม การที่จำเลยทำประตูเลื่อนปิดเปิดและกำแพงรั้วสังกะสีปิดกั้นทางพิพาท ย่อมทำให้ประโยชน์แห่งภาระจำยอมลุดไปหรือเสื่อมความสะดวกแก่โจทก์ อันเป็นการโต้แย้งสิทธิของเจ้าของสามยทรัพย์แล้ว โจทก์จึงมีสิทธิขอให้จำเลยเปิดที่ดินพิพาทเพื่อใช้เป็นทางรถยนต์เข้าออกสู่ทางสาธารณประโยชน์ได้

(๒.๓) การได้มาโดยผลของกฎหมาย เช่น การได้มาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๑๒^{๑๐} ซึ่งบัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๓๑๒ บุคคลใดสร้างโรงเรือนรูกล้าเข้าไปในที่ดินของผู้อื่นโดยสุจริตไซ้ ท่านว่าบุคคลนั้นเป็นเจ้าของโรงเรือนที่สร้างขึ้น แต่ต้องเสียเงินให้แก่เจ้าของที่ดินเป็นค่าใช้ที่ดินนั้น และจดทะเบียนสิทธิเป็นภาระจำยอม ต่อภายหลังถ้าโรงเรือนนั้นสลายไปทั้งหมด เจ้าของที่ดินจะเรียกให้เพิกถอนการจดทะเบียนเสียก็ได้ ...”

(๓) ทางจำเป็น เป็นเรื่องของการใช้ทางเท่านั้น แต่ภาระจำยอมอาจเป็นเรื่องของการใช้ทาง หรือเป็นการใช้ประโยชน์หรือได้ประโยชน์อย่างอื่น เช่น การปลูกโรงเรือนรูกล้าในที่ดินของผู้อื่นดังกล่าวในข้อ (๒.๓)

สรุป ทางจำเป็นเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับที่ดินโดยเฉพาะ ผู้ที่ขอใช้ทางจำเป็นต้องเป็นเจ้าของที่ดินแปลงที่ถูกล้อมเท่านั้นที่จะมีสิทธิขอให้เปิดทางจำเป็น หากเป็นเจ้าของโรงเรือน บ้าน หรืออาคารในที่ดิน ไม่ใช่เจ้าของที่ดิน แม้จะถูกที่ดินอื่นล้อมก็ไม่มีสิทธิขอให้เปิดทางจำเป็น

ส่วนภาระจำยอม ผู้ที่มีสิทธิได้ภาระจำยอมนอกจากเจ้าของที่ดินแล้ว ยังครอบคลุมถึงเจ้าของอสังหาริมทรัพย์อื่น ๆ ที่ตั้งอยู่บนที่ดินนั้น เช่น โรงเรือน บ้าน หรืออาคารในที่ดินด้วย

จากบทบัญญัติแห่งกฎหมายทั้ง ๒ เรื่องดังกล่าว เจ้าของที่ดินหรือเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ จึงควรที่จะต้องทราบถึงสิทธิของตนเองและสิทธิของเจ้าของที่ดินหรือเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ข้างเคียง เพื่อที่จะได้ใช้สิทธิที่ตนเองมีอยู่และในขณะเดียวกันก็เคารพสิทธิของเจ้าของที่ดินหรือเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ข้างเคียง เพื่อให้ทุกฝ่ายสามารถใช้ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ได้ประโยชน์สูงสุดตามกฎหมาย อีกทั้งยังเป็นข้อพิจารณาและข้อพึงระวังสำหรับผู้ที่จะซื้อหรือรับโอนที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์ที่จะต้องตระหนักถึงเรื่องดังกล่าวด้วย ■

^๘ อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๑. น.๒๒๔.

^๙ อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๓.

^{๑๐} อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๑. น.๒๑๔.

ร่างพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ลิขสิทธิ์กับเงื่อนไข การใช้ภาพในเว็บไซต์

ลิขสิทธิ์ภาพถ่าย เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องและมีความละเอียดอ่อน มีผู้คนจำนวนมากที่เสี่ยงต่อการละเมิดลิขสิทธิ์ภาพถ่ายของผู้อื่น ซึ่งบางคนอาจจะรู้ข้อกำหนดอยู่แล้วแต่ก็ยังละเมิดลิขสิทธิ์นั้น หรือบางคนทำไปโดยไม่รู้ก็ถือเป็นความผิดเช่นกัน ถ้าหากต้องการนำภาพมาใช้จริง ๆ ต้องดำเนินการในลักษณะใดจึงจะถูกกฎหมายและไม่เสี่ยงต่อการละเมิดลิขสิทธิ์ สำหรับความหมายของลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗* มาตรา ๔ ได้กำหนดบทนิยามไว้ว่า “ลิขสิทธิ์” หมายความว่า สิทธิแต่ผู้เดียวที่จะทำการใด ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ทำขึ้น ส่วน “ผู้สร้างสรรค์” หมายความว่า ผู้ทำหรือผู้ก่อให้เกิดงานสร้างสรรค์อย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ และ “ศิลปกรรม” หมายความว่า งานอันมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

(๑) งานจิตรกรรม ได้แก่ งานสร้างสรรค์รูปทรงที่ประกอบด้วยเส้น แสง สี หรือสิ่งอื่น อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน ลงบนวัสดุอย่างเดียวหรือหลายอย่าง

(๒) งานประติมากรรม ได้แก่ งานสร้างสรรค์รูปทรงที่เกี่ยวข้องกับปริมาตรที่สัมผัสและจับต้องได้

(๓) งานภาพพิมพ์ ได้แก่ งานสร้างสรรค์ภาพด้วยกรรมวิธีทางการพิมพ์ และหมายความรวมถึงแม่พิมพ์หรือแบบพิมพ์ที่ใช้ในการพิมพ์ด้วย

(๔) งานสถาปัตยกรรม ได้แก่ งานออกแบบอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง งานออกแบบตกแต่งภายในหรือภายนอก ตลอดจนบริเวณของอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง หรือการสร้างสรรค์หุ่นจำลองของอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง

(๕) งานภาพถ่าย ได้แก่ งานสร้างสรรค์ภาพที่เกิดจากการใช้เครื่องมือบันทึกภาพ โดยให้แสงผ่านเลนส์ไปยังฟิล์มหรือกระดาษ และล้างด้วยน้ำยามีสูตรเฉพาะ หรือด้วยกรรมวิธีใด ๆ อันทำให้เกิดภาพขึ้น หรือการบันทึกภาพโดยเครื่องมือหรือวิธีการอย่างอื่น

(๖) งานภาพประกอบ แผนที่ โครงสร้าง ภาพร่าง หรืองานสร้างสรรค์รูปทรงสามมิติอันเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ ภูมิประเทศ หรือวิทยาศาสตร์

(๗) งานศิลปประยุกต์ ได้แก่ งานที่นำเอางานตาม (๑) ถึง (๖) อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกันไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น นอกเหนือจากการชื่นชมในคุณค่าของตัวงานดังกล่าว นั้น เช่น นำไปใช้สอย นำไปตกแต่งวัสดุหรือสิ่งของอันเป็นเครื่องใช้หรือนำไปใช้เพื่อประโยชน์ทางการค้า

* นางสาวพันธุ์ทิพา หอมทิพย์ วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย

๑ พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗.

ทั้งนี้ ไม่ว่าจะงานตาม (๑) ถึง (๗) จะมีคุณค่าทางศิลปะหรือไม่ และให้หมายความรวมถึงภาพถ่ายและแผนผังของงานดังกล่าวด้วย

การคุ้มครองลิขสิทธิ์

“มาตรา ๑๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๕^๖ เจ้าของลิขสิทธิ์ย่อมมีสิทธิแต่ผู้เดียวดังต่อไปนี้

- (๑) ทำซ้ำหรือดัดแปลง
- (๒) เผยแพร่ต่อสาธารณชน
- (๓) ให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนางานโปรแกรมคอมพิวเตอร์

โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ และสิ่งบันทึกเสียง

(๔) ให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น

(๕) อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิตาม (๑) (๒) หรือ (๓) โดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดหรือไม่ก็ได้ แต่เงื่อนไขดังกล่าวจะกำหนดในลักษณะที่เป็นการจำกัดการแข่งขันโดยไม่เป็นธรรมไม่ได้

การพิจารณาว่าเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง (๕) จะเป็นการจำกัดการแข่งขันโดยไม่เป็นธรรมหรือไม่ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

การละเมิดลิขสิทธิ์

“มาตรา ๒๗^๗ การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งแก่งานอันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๕ (๕) ให้ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ ถ้าได้กระทำได้ดังต่อไปนี้

- (๑) ทำซ้ำหรือดัดแปลง
- (๒) เผยแพร่ต่อสาธารณชน

มาตรา ๓๑ ผู้ใดรู้อยู่แล้วหรือมีเหตุอันควรรู้ว่างานใดได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น กระทำอย่างใดอย่างหนึ่งแก่งานนั้นเพื่อหากำไร ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำการละเมิดลิขสิทธิ์ ถ้าได้กระทำได้ดังต่อไปนี้

- (๑) ขาย มีไว้เพื่อขาย เสนอขาย ให้เช่า เสนอให้เช่า ให้เช่าซื้อ หรือเสนอให้เช่าซื้อ
- (๒) เผยแพร่ต่อสาธารณชน
- (๓) แจกจ่ายในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของลิขสิทธิ์
- (๔) นำหรือสิ่งเข้ามาในราชอาณาจักร”

บทกำหนดโทษ

“มาตรา ๖๙^๘ ผู้ใดกระทำการละเมิดลิขสิทธิ์หรือสิทธิของนักแสดงตามมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๕๒ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำเพื่อการค้า ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสี่ปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงแปดแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๐ ผู้ใดกระทำการละเมิดลิขสิทธิ์ตามมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำเพื่อการค้า ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงสองปี หรือปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....^๙

และได้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๓^{๑๐} ต่อมาได้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๔

และสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้วในคราวประชุมครั้งดังกล่าว ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร

สำหรับสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗

เกี่ยวกับอายุการคุ้มครองลิขสิทธิ์ในงานภาพถ่าย เพื่อให้การคุ้มครองงานภาพถ่ายตลอดอายุผู้สร้างสรรค์ และมีอยู่ต่อไปอีกเป็นเวลา ๕๐ ปี นับแต่ผู้สร้างสรรค์ถึงแก่ความตาย ทั้งนี้

เพื่อการเข้าเป็นภาคีสันติสัญญาว่าด้วยลิขสิทธิ์ขององค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO Copyright treaty: WCT)

รวมทั้งเพิ่มเติมข้อจำกัดความรับผิดชอบของผู้ให้บริการทางอินเทอร์เน็ต หรือระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีผู้นำเข้าข้อมูลที่เป็นการละเมิด

ลิขสิทธิ์และนำระบบการแจ้งเตือนและนำออก (Notice and Take Down) มาใช้บังคับ กล่าวคือ เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อ

^๖ อ่างแล้วเชิงอรรถที่ ๑

^๗ อ่างแล้วเชิงอรรถที่ ๑

^๘ อ่างแล้วเชิงอรรถที่ ๑

^๙ สรุปข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี, รัฐบาลไทย, สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔, <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/35516>.

^{๑๐} เอกสารประกอบการพิจารณาเบื้องต้น ร่างพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...., สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔, <http://web.senate.go.th/document/fileR/902.pdf>.

ว่ามีการละเมิดลิขสิทธิ์บนระบบหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการ เจ้าของลิขสิทธิ์มีสิทธิแจ้งให้ผู้ให้บริการนำข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นออกจากระบบหรือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ตลอดจนแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการละเมิดมาตรการทางเทคโนโลยีอันจะเป็นการยกระดับการคุ้มครองงานอันมีลิขสิทธิ์ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

สำหรับองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (World Intellectual Property Organization-WIPO) เป็นทบวงการชำนัญพิเศษของสหประชาชาติ ซึ่งก่อตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างประเทศที่มีความสมดุล ระหว่างการตอบแทนผู้ทรงสิทธิซึ่งนำไปสู่การพัฒนา นวัตกรรมใหม่ ๆ และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และปกป้องผลประโยชน์ของสาธารณะ โดยมีผลเป็นรูปธรรมคือความตกลงระหว่างประเทศที่สมาชิกเลือกเข้าเป็นภาคีด้วยความสมัครใจ โดยมีการก่อตั้ง WIPO ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ตามอนุสัญญา WIPO ปี ค.ศ. ๑๙๖๗ (พ.ศ. ๒๕๑๐) และได้รับอาณัติมอบหมายจากประเทศสมาชิกให้ส่งเสริมการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา โดยอาศัยความร่วมมือจากประเทศสมาชิกและองค์กรระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่ผ่านมาประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญากรุงเบิร์น (Berne Convention on Literary and Artistic Work) ซึ่งเป็นหนึ่งในอนุสัญญาที่อยู่ในความดูแลของ WIPO ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๔ และเข้าเป็นภาคีอนุสัญญา WIPO ซึ่งส่งผลให้ประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิก WIPO ในปี พ.ศ. ๒๕๓๒^๗ จากนั้นประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญากรุงปารีสว่าด้วยการคุ้มครองทรัพย์สินอุตสาหกรรม (Paris Convention) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ สนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือด้านสิทธิบัตร (Patent Cooperation Treaty: PCT) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ และ สนธิสัญญามาร์ราเคช (Marrakesh Treaty) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒^๘ ปัจจุบันประเทศไทยอยู่ระหว่างการตราพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อการเข้าเป็นภาคีสนธิสัญญาว่าด้วยลิขสิทธิ์ (WCT) ดังกล่าว และในบทความนี้จะได้กล่าวถึงเฉพาะการคุ้มครองลิขสิทธิ์งานภาพถ่ายเท่านั้น

ลิขสิทธิ์ภาพถ่าย

ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗^๙ มาตรา ๘ บัญญัติให้ผู้สร้างสรรค์เป็นผู้มีลิขสิทธิ์ ในงานที่ตนได้สร้างสรรค์ขึ้น จึงมีความหมายว่า กฎหมายให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์ทันที^{๑๐} โดยที่ไม่ต้องจดทะเบียนใด ๆ ดังนั้น ผู้สร้างสรรค์จึงควรที่จะเก็บรวบรวมหลักฐานต่าง ๆ ที่แสดงว่าตนได้ทำการสร้างสรรค์ผลงานนั้นขึ้น เพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์สิทธิหรือความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในโอกาสต่อไป^{๑๑} แต่ถ้าผู้สร้างสรรค์มีความประสงค์จะจดทะเบียนลิขสิทธิ์ ก็สามารถดำเนินการขอจดทะเบียนได้ที่ กรมทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อใช้เป็นหลักฐานว่างานชิ้นนี้เป็นของผู้สร้างสรรค์ที่สร้างสรรค์ขึ้นมาก่อน โดยเป็นเจ้าของผลงานที่ลงมือสร้างสรรค์งานตั้งแต่คิดค้น ออกแบบ และประดิษฐ์จนกลายเป็นงานชิ้นหนึ่ง ที่เสร็จสมบูรณ์ ซึ่งเจ้าของลิขสิทธิ์จะมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียว ในการทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ ต่อสาธารณชน กล่าวโดยเฉพาะอายุการคุ้มครองลิขสิทธิ์งานภาพถ่าย ปัจจุบันเมื่อพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร กรณีจึงยังคงเป็นไปตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗^{๑๒} มาตรา ๒๑ ที่บัญญัติให้ “ลิขสิทธิ์ในงานภาพถ่าย โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง หรืองานแพร่เสียงแพร่ภาพ มีอายุ ๕๐ ปี นับแต่ได้สร้างสรรค์งานนั้นขึ้น แต่ถ้าได้มีการโฆษณา งานนั้นในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวให้ลิขสิทธิ์มีอายุ ๕๐ ปี นับแต่ได้มีการโฆษณาเป็นครั้งแรก”

ดังนั้น จึงสามารถยกตัวอย่างในทางปฏิบัติของการเกิดลิขสิทธิ์ในงานภาพถ่ายได้ โดยแบ่งออกเป็น ๕ กรณี^{๑๓} ดังนี้

กรณีที่ ๑ หากผู้สร้างสรรค์เป็นเพียงผู้ที่ชอบถ่ายภาพ แต่ไม่ได้ถึงขั้นรับจ้างถ่ายภาพ เจตนาของผู้สร้างสรรค์อาจจะถ่ายเพื่อเก็บไว้ หรือถ่ายเพื่อนำไปใช้สร้างสรรค์ผลงานของตนเอง ไม่ว่าจะถ่ายภาพจากกล้อง DSLR หรือกล้องโทรศัพท์เคลื่อนที่ เมื่อผู้สร้างสรรค์เองหรือใครก็ตามกดชัตเตอร์ นั่นก็หมายความว่า ลิขสิทธิ์ในงานภาพถ่ายนั้นจะเป็นของผู้สร้างสรรค์หรือคน ๆ นั้นทันที แม้วางกล้องนั้นจะไม่ใช้ของตนเองก็ตาม

^๗ องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO), กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ, สืบค้นเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๔, [https://business.mfa.go.th/th/content/16262-องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก-\(-wipo-\)?cate=5d73a21d15e39c36a8006c2d](https://business.mfa.go.th/th/content/16262-องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก-(-wipo-)?cate=5d73a21d15e39c36a8006c2d).

^๘ รู้จัก WIPO, คณะผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลกและองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก, สืบค้นเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๔, <https://www.pmtw.moc.go.th/aboutwipo>.

^๙ อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๑, น.๕.

^{๑๐} ลิขสิทธิ์ภาพถ่าย, Work360, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔, <https://work360.in.th/digital-marketing/photo090720/>.

^{๑๑} ลิขสิทธิ์, กรมทรัพย์สินทางปัญญา, สืบค้นเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๔, <http://ipthailand.go.th/images/2562/Suppress/lesson2.pdf>.

^{๑๒} อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๑, น.๗.

^{๑๓} อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๑๐.

กรณีที่ ๒ หากผู้สร้างสรรค์เป็นนายตนเอง มีอาชีพเป็นช่างภาพอิสระ รับจ้างถ่ายภาพนางแบบหรือนายแบบที่มีชื่อเสียง ภาพที่ถ่ายนั้น ถือว่าผู้สร้างสรรค์ยังไม่มีลิขสิทธิ์ในภาพนั้น และจะมีลิขสิทธิ์ได้ก็ต่อเมื่อนางแบบหรือนายแบบอนุญาตตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์^{๓๔} มาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕^{๓๕} และลงลายมือชื่อยินยอมในเอกสาร (MR) Model Release เท่านั้น หรืออีกในกรณีหนึ่ง หากผู้สร้างสรรค์ มีอาชีพเป็นนางแบบหรือนายแบบ และมีคนนำรูปไปใช้โดยที่ไม่ได้รับอนุญาต ผู้สร้างสรรค์ก็สามารถดำเนินคดีได้ทันที

กรณีที่ ๓ หากมีเรื่องของกรรมสิทธิ์เข้ามาร่วมด้วย เช่น ผู้สร้างสรรค์เป็นลูกจ้าง ตำแหน่งช่างภาพให้กับบริษัทเกี่ยวกับข่าวกีฬา นายจ้างสามารถสั่งให้ผู้สร้างสรรค์ไปถ่ายภาพเก็บบรรยากาศโดยรอบ และมีสัญญาจ้างตกลงกันให้ลิขสิทธิ์ในงานภาพถ่ายนั้นเป็นของนายจ้าง เท่ากับว่างานภาพถ่ายนั้นจะตกเป็นลิขสิทธิ์ของผู้อ้างหรือนายจ้างทันที ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์^{๓๖} มาตรา ๙^{๓๖}

กรณีที่ ๔ สำหรับในที่สาธารณะหรือร้านอาหาร บางครั้งอาจจะมีการถ่ายนอกสถานที่บ้าง ช่างภาพหรือนายจ้างจำเป็นต้องขออนุญาตเจ้าของสถานที่เสียก่อนว่าที่ตรงนั้นสามารถถ่ายภาพได้หรือไม่ และถ้าได้รับอนุญาตให้ถ่ายภาพได้แล้ว แต่ไปรบกวนคนอื่นในบริเวณนั้น หรือลูกค้าคนอื่น ๆ คนที่ถูกรบกวน ก็มีสิทธิที่จะดำเนินคดีได้เช่นกัน

กรณีที่ ๕ หากผู้สร้างสรรค์ไม่ได้เป็นช่างภาพ ถ่ายภาพไม่เก่ง แต่ต้องทำงานที่ต้องใช้ภาพ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานของตนเองให้เสร็จ การนำรูปที่มีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นมาจาก Google

หรือเว็บไซต์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ก็ถือว่าเป็นความผิด แม้จะนำมาตัดแปลง เปลี่ยนเป็นภาพ ๓ มิติ หรือภาพนั้นติดสัญลักษณ์แสดงความเป็นเจ้าของของผู้อื่นมาและเอาสัญลักษณ์นั้นออก หรือแม้แต่ลบลายน้ำออก ก็ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ภาพถ่ายอยู่ดี หากเจ้าของภาพรู้และต้องการจะเอาผิดก็สามารถดำเนินคดีได้

เจ้าของลิขสิทธิ์ที่ถูกละเมิดลิขสิทธิ์ มีวิธีดำเนินการ^{๓๖} ดังนี้

(๑) เก็บภาพผู้ที่ละเมิดลิขสิทธิ์ให้ได้มากที่สุด สามารถตรวจภาพของตัวเองได้ที่ <https://images.google.com> ซึ่งวิธีนี้ช่วยได้ในระดับหนึ่ง และสามารถทราบได้ว่ารูปภาพของเรานั้นมีการนำไปใช้ที่ใดบ้าง จากนั้นให้บันทึกภาพหน้าจอเก็บไว้เพื่อเป็นหลักฐาน ทั้งภาพที่นำไปใช้ ภาพโปรไฟล์ของผู้ที่นำไปใช้ และวัน เดือน ปี รวมถึงเวลาที่นำไปใช้ด้วย

(๒) หาข้อมูลผู้ละเมิดลิขสิทธิ์ ต้องทราบชื่อ นามสกุล และหมายเลขโทรศัพท์ของผู้ละเมิดลิขสิทธิ์ภาพถ่ายก่อน แจ้งความร้องทุกข์หรือดำเนินคดี

(๓) เมื่อรวบรวมเอกสารหลักฐานครบแล้ว ก็สามารถแจ้งความร้องทุกข์หรือดำเนินคดีได้ทันที กล่าวคือ เจ้าของลิขสิทธิ์สามารถแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมทรัพย์สินทางปัญญาหรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัดทุกจังหวัด หรือแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจท้องที่ที่มีเขตอำนาจ หรือยื่นคำฟ้องต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาหรือศาลที่มีเขตอำนาจ^{๓๗} เพื่อให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ และเรียกค่าเสียหายได้

ลิขสิทธิ์ภาพถ่ายประเภทต่าง ๆ ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ประเภทของลิขสิทธิ์ภาพถ่ายในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้^{๓๘}

(๑) ภาพถ่ายที่อนุญาตให้ใช้ได้โดยไม่มีการจ่ายและไม่มีลิขสิทธิ์ ปัจจุบันมีเว็บไซต์จำนวนมากที่เป็นแหล่งรวมภาพถ่ายลักษณะดังกล่าว เช่น Unsplash อย่างไรก็ตามต้องพิจารณาว่ามีข้อกำหนดอะไรเพิ่มเติมหรือไม่ และเมื่อนำไป

^{๓๔} อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๑, น.๑๔

^{๓๕} อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๑, น.๕.

^{๓๖} อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๑๐.

^{๓๗} อ้างแล้วในเชิงอรรถที่ ๑๑, น.๑๐-๑๒.

^{๓๘} รมิตา ตั้งกุลบริบูรณ์, Creative Talk, “รู้จักลิขสิทธิ์ภาพถ่ายประเภทต่าง ๆ”, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔, <https://creativetalklive.com/types-of-copyright-on-images/>.

ใช้ก็ควรเขียนหรือระบุแหล่งที่มา (ที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า ระบุเครดิต) ไว้ข้างล่างภาพถ่ายด้วย

(๒) ภาพถ่ายที่มีลิขสิทธิ์ เป็นภาพถ่ายที่ต้องไปซื้อผ่านทางตัวแทนต่าง ๆ เช่น Istockphoto Getting image Shutterstock ซึ่งภาพถ่ายที่มีลิขสิทธิ์นี้จะถูกแบ่งออกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ

(๒.๑) Loyalty Free คือภาพถ่ายที่ซื้อเพียงครั้งเดียว และสามารถใช้ได้ตลอดไป

(๒.๒) Right Managed คือภาพถ่ายที่ไม่ได้ซื้อขาด แต่จะเป็นสัญญาผูกมัด เช่น รายเดือน หรือจ่ายทุกครั้งที่ใช้ ดังนั้น ถ้าหากพบปัญหาว่าจ่ายเงินซื้อภาพถ่ายไปแล้ว แต่ยังโดนฟ้องเรื่องลิขสิทธิ์อยู่ ก็มีความเป็นไปได้ว่า ภาพถ่ายนั้นเป็นภาพถ่ายที่มีลิขสิทธิ์ในรูปแบบ Right Managed

นอกจากลิขสิทธิ์ ๒ ประเภทหลักนี้แล้ว แม้จะเป็นภาพถ่ายเดียวกัน แต่บางครั้งก็ราคาไม่เท่ากัน สาเหตุมาจากประเภทจากการใช้งานที่แตกต่างกัน โดย American Society of Media Photographers (ASMP) ได้แบ่งไว้เป็น ๓ ประเภท ดังนี้

(๑) Commercial Use คือการใช้เชิงพาณิชย์หรือใช้เพื่อธุรกิจ เช่น นำภาพถ่ายแคว้นกาแฟไปประกอบเมนูร้านกาแฟ เป็นต้น

(๒) Editorial คือการใช้งานตามสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร

(๓) Retail หรือ Personal Use คือการใช้สำหรับส่วนตัว เช่น ใช้ในงานแต่งงานหรืองานสังสรรค์ของตัวเอง ภาพถ่ายแบบนี้มักจะมีราคาถูกที่สุด

จะเห็นได้ว่าภาพถ่ายแต่ละภาพถึงแม้จะซื้อมาแล้วก็ไม่ได้หมายความว่า จะนำไปใช้อย่างไรก็ได้ เพราะยังมีข้อกำหนดที่สัมพันธ์กับราคาที่จ่ายไปอยู่ ดังต่อไปนี้

(๑) Single Domain คือสามารถนำภาพถ่ายไปใช้ได้กับสื่อเดียวเท่านั้น เช่น เว็บไซต์หรือสิ่งพิมพ์ หากมีข้อกำหนดไว้ก็ไม่สามารถนำไปใช้กับสื่ออื่นได้ และอาจมีการกำหนดจำนวนนักร้องแบบที่สามารถดาวน์โหลด และนำภาพถ่ายไปใช้ได้

(๒) Resell คือการนำภาพถ่ายที่ซื้อไปต่อยอดทางผลิตภัณฑ์และวางขาย เช่น การซื้อภาพไปสกรีนบนเสื้อ

(๓) Sensitive Way คือการนำภาพถ่ายไปใช้เกี่ยวข้องกับประเด็นอ่อนไหว เช่น ใช้กับสื่อลามก หรือใช้กับเรื่องที่โหดร้ายน่ากลัวเกินไป จนส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของบุคคล เช่น นางแบบในภาพหรือสินค้าในภาพ

จะเห็นได้ว่าทุกข้อกำหนดมีราคาที่แตกต่างกันออกไป หากผู้นำมาใช้ไม่ต้องการเป็นผู้ละเมิดลิขสิทธิ์หรือถูกฟ้องคดีก็ต้องตรวจสอบให้ติก่อนนำไปใช้ทุกครั้ง

ดังนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่าภาพถ่ายต่าง ๆ เป็นลิขสิทธิ์ของผู้สร้างสรรค์ทันที โดยที่ไม่ต้องจดทะเบียน ผู้อื่นจะนำภาพถ่ายนั้นไปใช้ในทางหากำไรจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้สร้างสรรค์ที่เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ มิฉะนั้นจะถือว่าเป็นการทำผิดกฎหมายหรือละเมิดลิขสิทธิ์ตามกฎหมายไทย แต่จะมีการดำเนินคดีหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับเจ้าของลิขสิทธิ์ และเมื่อนำมาพิจารณากับวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคลทั่วไปในปัจจุบันนี้ ซึ่งในการทำงานต่าง ๆ มักจะต้องมีการนำภาพถ่ายมาใช้ประกอบการจัดทำเอกสารหรือผลงาน หรืองานนำเสนอต่าง ๆ และโดยปกติแล้ว ผู้ที่นำมาใช้ก็มักจะสืบค้นภาพถ่ายจากเว็บไซต์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จึงมีข้อพึงระวังว่าก่อนที่จะนำภาพถ่ายนั้นมาใช้ ต้องแน่ใจว่าภาพถ่ายนั้นไม่มีลิขสิทธิ์ หรือถ้ามีลิขสิทธิ์ หากจะนำมาใช้ในทางหากำไร ต้องแน่ใจก่อนว่าตนเองเป็นผู้มีสิทธินำภาพถ่ายนั้นมาใช้ได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ■

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา

ระเบียบวาระ	เรื่องพิจารณา	ผลการพิจารณา
ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔		
เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม	<p>ประธานได้แจ้งเรื่องที่ไม่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุมจำนวน ๓ เรื่อง ดังนี้</p> <p>๑. ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๔ และครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงานผลการดำเนินการตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ แล้ว</p> <p>๒. ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงานผลการดำเนินการตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ แล้ว</p> <p>๓. ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงานการรับจ่ายเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รายงานประจำปี ๒๕๖๒ ของบริษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย และรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เดือนกรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๓) แล้ว</p>	- ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระ	เรื่องพิจารณา	ผลการพิจารณา
รับรองรายงานการประชุม	- รับรองรายงานการประชุมวุฒิสภา จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันอังคารที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓	- ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมทั้ง ๒ ครั้ง โดยไม่มีการแก้ไข
เรื่องด่วน	<p>๑. ร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงนครไทย ศาลแขวงพัคฆภูมิพิสัย และศาลแขวงเวียงป่าเป้า เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว (เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน วุฒิสภาต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน ตามมาตรา ๑๓๖ ของรัฐธรรมนูญ นับแต่วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)</p> <p>๒. ร่างพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....ซึ่งคณะกรรมการการสื่อสารพิจารณาเสร็จแล้ว (วุฒิสภาต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน ตามมาตรา ๑๓๖ ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งวุฒิสภาได้มีมติขยายเวลาออกไปเป็นกรณีพิเศษอีก ๓๐ วัน ซึ่งเมื่อสิ้นสุดสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่สองแล้วเหลือเวลาพิจารณาอีก ๓ วัน)</p>	<p>- ที่ประชุมพิจารณาและลงมติรับร่างพระราชบัญญัติยกฐานะศาลแขวงนครไทย ศาลแขวงพัคฆภูมิพิสัย และศาลแขวงเวียงป่าเป้า เป็นศาลจังหวัด พ.ศ. .... ไว้พิจารณาด้วยคะแนนเสียงเห็นชอบ ๒๐๙ เสียง งดออกเสียง ๓ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง แล้วมีมติตั้งคณะกรรมการการสื่อสารพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๒๑ คน กำหนดเวลาแปรญัตติ ๗ วันทำการตามข้อบังคับฯ</p> <p>- ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่ ๒ โดยเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภและพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างโดยมาตราที่คณะกรรมการการสื่อสารมีการแก้ไขทั้ง ๓ มาตรา ที่ประชุมได้ลงมติไม่เห็นชอบด้วยการแก้ไข หลังจากนั้น ที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร ๑๙๔ เสียง ไม่เห็นด้วย ๓ เสียง งดออกเสียง ๑๕ เสียง ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เสียง และมีมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการสื่อสารเพื่อแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป</p>
เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว	<p>๑. รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การบริหารจัดการด้านกฎหมายในกรณีที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เห็นสมควรดำเนินการไกล่เกลี่ยประนีประนอมข้อพิพาทในด้านสิทธิมนุษยชน คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญพิจารณาเสร็จแล้ว</p> <p>๒. รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การขับเคลื่อนหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา” (Anti-Corruption Education) คณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญพิจารณาเสร็จแล้ว</p>	<p>- ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการสื่อสาร และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาดำเนินการต่อไป</p> <p>- ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการสื่อสาร และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติต่อไป</p>
ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔		
เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม	เนื่องจากในวันนี้มีการประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล โดยมีการถ่ายทอดสดการประชุมผ่านทางสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา ซึ่งมีช่องสัญญาณเพียงช่องเดียว ดังนั้น ในการประชุมวุฒิสภาในวันนี้จึงมีเหตุขัดข้องที่ทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดสดการประชุมทางสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภาได้ ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๓ แต่อย่างไรก็ตาม จะมีการถ่ายทอดสดการประชุมวุฒิสภาผ่านช่องทาง Facebook Live ของวุฒิสภา และโทรทัศน์วงจรปิด (ระบบ Internet Protocol Television: IPTV) ของวุฒิสภา และนอกจากนี้ ยังปล่อยสัญญาณเสียงการประชุมถ่ายทอดผ่านทางระบบเสียงตามสายของวุฒิสภาด้วย	

ระเบียบวาระ	เรื่องพิจารณา	ผลการพิจารณา
เรื่องด่วน	- ให้ความเห็นชอบบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดิน (ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐)	- ที่ประชุมได้พิจารณารายงานของคณะกรรมการธิการทั้งในส่วนที่มีได้เป็นรายงานลับและส่วนที่เป็นรายงานลับ แล้วลงมติให้ความเห็นชอบบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดิน ด้วยวิธีการออกเสียงลงคะแนนลับโดยใช้บัตรออกเสียงลงคะแนนในคูหา ปรากฏผล ดังนี้ นายกุลกฤษ สิงหระ ณ อุทยาน ได้รับคะแนนเสียงให้ความเห็นชอบน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา จึงถือว่าไม่ได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภา ให้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดิน และรองศาสตราจารย์ อีสสรีย์ ทรราชจรัญโรจน์ ได้รับคะแนนเสียงให้ความเห็นชอบไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา จึงถือว่าได้รับความเห็นชอบจากวุฒิสภาให้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดิน
เรื่องที่เสนอใหม่	- ขอให้วุฒิสภาพิจารณาเพื่อมีมติให้เปิดเผยบันทึกการประชุม จำนวน ๘ ครั้ง และรายงานลับของคณะกรรมการธิการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดิน (ตามมาตรา ๑๒๔ วรรคหก ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)	- ที่ประชุมลงมติให้เปิดเผยบันทึกการประชุมของคณะกรรมการธิการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดิน จำนวน ๘ ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ ๑ วันจันทร์ที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๓ วันจันทร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๔ วันอังคารที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๕ วันอังคารที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๖ วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๗ วันจันทร์ที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๔ ครั้งที่ ๘ วันจันทร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๔ และรายงานลับของคณะกรรมการธิการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดิน
เรื่องที่ไม่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุม	- ญัตติ เรื่อง ขอดังกรรมาธิการในคณะกรรมการธิการทหารและความมั่นคงของรัฐเพิ่มเติม (พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ เป็นผู้เสนอ)	- ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เพิ่มกรรมาธิการในคณะกรรมการธิการทหารและความมั่นคงของรัฐ อีก ๑ ตำแหน่ง และเห็นชอบให้ตั้ง พลเอก เฉลิมพล ศรีสวัสดิ์ เป็นกรรมาธิการเพิ่ม ตามที่ พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ ประธานคณะกรรมการธิการเสนอ
ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔		
เรื่องที่จะแจ้งต่อที่ประชุม	๑. รับทราบรายงานผลการพิจารณาศึกษา ติดตามเสนอแนะและเร่งรัดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์ชาติสำหรับภารกิจขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ประจำปี ๒๕๖๓ ของคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ	- ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระ	เรื่องพิจารณา	ผลการพิจารณา
	<p>๒. รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง ตามรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความรอบรู้ทางการเงินของประชาชนไทย (Financial Literacy)</p> <p>๓. รับทราบผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรีตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p>	
<p>กระทู้ถาม</p>	<p>กระทู้ถามเป็นหนังสือ จำนวน ๓ เรื่อง ดังนี้</p> <p>๑. กระทู้ถาม เรื่อง การขนส่งสินค้าทางรางเพิ่มขึ้น นายสุรเดช จิระจิตติเจริญ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (เป็นเรื่องที่เลื่อนมาจากการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๔)</p> <p>๒. กระทู้ถาม เรื่อง การลดอุบัติเหตุที่จุดตัดรถไฟกับถนน นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรี (เป็นเรื่องที่เลื่อนมาจากการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)</p> <p>๓. กระทู้ถาม เรื่อง ประกาศคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อกำหนดรายการกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม นายชลิต แก้วจันดา เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (เป็นเรื่องที่เลื่อนมาจากการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)</p> <p>กระทู้ถามด้วยวาจา จำนวน ๑ เรื่อง ดังนี้</p> <p>- กระทู้ถาม เรื่อง การดำเนินนโยบายเพื่อเพิ่มอัตราการเกิดของเด็กไทย นายค่านุณ สิทธิสมาน เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรี</p>	<p>- เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม (นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ) ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามติดภารกิจไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามในวันนี้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปก่อน</p> <p>- เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม (นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ) ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามติดภารกิจไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามในวันนี้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปก่อน</p> <p>- เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า) ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามติดภารกิจไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามในวันนี้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปก่อน</p> <p>- เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายสาธิต ปิตุเตชะ) ผู้ได้รับมอบหมายให้ตอบกระทู้ถามติดภารกิจ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามได้ จึงทำให้กระทู้ถามดังกล่าวตกไป ทั้งนี้ หากสมาชิกยังประสงค์ที่จะตั้งเป็นกระทู้ถามด้วยวาจา ก็ให้เสนอใหม่เพื่อให้พิจารณาในคราวถัดไป</p>
<p>เรื่องด่วน</p>	<p>- ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว (เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน วุฒิสภาต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน ตามมาตรา ๑๓๖ ของรัฐธรรมนูญ นับแต่วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ซึ่งเมื่อสิ้นสุดสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่สองแล้ว เหลือเวลาการพิจารณาอีก ๑๖ วัน)</p>	<p>- ที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติรับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ไว้พิจารณา และมีมติอนุมัติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวโดยกรรมาธิการเต็มสภา หลังจากนั้น กรรมาธิการเต็มสภาได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวาระที่ ๒ โดยเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภและพิจารณาเรียงตามลำดับ มาตราจนจบร่าง แล้วได้ลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร ๒๑๓ เสียง ไม่เห็นด้วย ๑ เสียง</p>

ระเบียบวาระ	เรื่องพิจารณา	ผลการพิจารณา
		งดออกเสียง ๓ เสียง และไม่ลงคะแนน ๑ เสียง และมีมติเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการเต็มสภาเพื่อแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไป
เรื่องที่เสนอใหม่	ขอให้วุฒิสภาพิจารณาเพื่อมีมติให้เปิดเผยบันทึกการประชุมของคณะกรรมการการศึกษา ครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๓ วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ บางส่วน (ตามมาตรา ๑๒๙ วรรคหก ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย)	- ที่ประชุมลงมติให้เปิดเผยบันทึกการประชุมของคณะกรรมการการศึกษา ครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๓ วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ บางส่วน
เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว	<p>๑. รายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง การปฏิรูปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไป ตามร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. .... และร่างประมวลกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคณะกรรมการการศึกษาการปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาเสร็จแล้ว (เป็นเรื่องที่เลื่อนมาจากการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)</p> <p>๒. รายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง การเข้าถึงบทบัญญัติของกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และการตำรวจพิจารณาเสร็จแล้ว (เป็นเรื่องที่เลื่อนมาจากการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)</p> <p>๓. รายงานการพิจารณาศึกษามาตรการแก้ไขปัญหารถจักรยานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กรณีศึกษาการบริหารจัดการจราจรโดยใช้ระบบจราจร และขนส่งอัจฉริยะ (Intelligent Transport System: ITS) คณะกรรมการการคมนาคมพิจารณาเสร็จแล้ว</p>	<p>- ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไป</p> <p>- ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไป</p> <p>- ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไป</p>
เรื่องอื่น ๆ	- ขอขยายเวลาการพิจารณาของคณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (ขอขยายเวลาออกไปอีก ๘ วัน)	- ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้ขยายเวลาการดำเนินงานของคณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติ และพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ออกไปอีก ๘ วัน ตามที่พลเอก ทวีป เนตรนิยม ประธานคณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติฯ เสนอ

สามารถสแกนคิวอาร์โค้ดและดาวน์โหลดข้อมูลสรุปผลการประชุมวุฒิสภาเพิ่มเติม ได้ที่ :

ครั้งที่ ๒๑ https://www.senate.go.th/document/mSummaryM/Ext42/42986_0001.PDF

ครั้งที่ ๒๒ https://www.senate.go.th/document/mSummaryM/Ext42/42987_0001.PDF

ครั้งที่ ๒๓ https://www.senate.go.th/document/mSummaryM/Ext42/42988_0001.PDF

ครั้งที่ ๒๑

ครั้งที่ ๒๒

ครั้งที่ ๒๓

การติดตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ประจำปี ๒๕๖๓

คณะกรรมาธิการการศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะ และวัฒนธรรม วุฒิสภา มีภารกิจในการรับผิดชอบ ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ซึ่งในการดำเนินการดังกล่าว “คณะอนุกรรมการติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดการปฏิรูปประเทศ การจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม” หรือ “คณะอนุกรรมการ ศสร. ด้านศาสนา” รับผิดชอบในการศึกษาวิเคราะห์ในการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ โดยมีประเด็นสำคัญ ๓ ประเด็นในแผนแม่บทฯ ดังกล่าว ได้แก่ (๑) การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองที่ดี

(๒) การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ และ (๓) การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม

จากการศึกษาของคณะอนุกรรมการ ศสร. ด้านศาสนา เกี่ยวกับสถานการณ์ ทั้ง ๓ ประเด็น พบว่า ในปี ๒๕๖๓ ประเทศไทยเผชิญกับปัญหาการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ซึ่งท่ามกลางสถานการณ์ดังกล่าว ได้เห็นบทบาทของการมีจิตสาธารณะของคนในสังคมผ่านกิจกรรม ตู้น้ำดื่ม และบทบาทของสถาบันทางศาสนาที่ปรากฏผ่านกิจกรรมตู้พระทำนุบำรุง กิจกรรมรอกันช่วยเหลือน้ำดื่มผู้ประสบความยากลำบากในสถานการณ์โควิด-๑๙ สอดคล้องกับแนวทางตามแผนแม่บทฯ ดังกล่าว

นอกจากนี้ แพนแม่บทฯ ดังกล่าว ยังมีการกล่าวถึง บทบาทของภาคธุรกิจ นั่นคือ “วิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise)” โดยที่ผ่านมามีการจัดตั้งแล้ว จำนวน ๑๔๕ บริษัท (ข้อมูล ณ วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔) วิสาหกิจเพื่อสังคมเหล่านี้ จะมีเป้าหมายหลักเพื่อคืนกำไรสู่สังคม ซึ่งในสถานการณ์ ปัจจุบันนั้น สิ่งที่ควรมุ่งเน้น คือ ความยั่งยืนของกิจการวิสาหกิจ เพื่อสังคม รวมทั้งประโยชน์ที่สังคมและชุมชนจะได้รับจาก วิสาหกิจเพื่อสังคมเหล่านั้น เพื่อสร้างความเป็นธรรมทางสังคม ให้เกิดขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการบรรลุเป้าหมายตาม แผนแม่บทฯ ดังกล่าว

อีกประเด็นหนึ่งคือ การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการ ปลุกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคมนั้น ในช่วงปี ๒๕๖๓ จนถึงปัจจุบันมีช่องทางของการสื่อสารในรูปแบบใหม่ ๆ

เกิดขึ้นมากมาย เช่น เทเลแกรม (Telegram) คลับเฮ้าส์ (Clubhouse) เป็นต้น ช่องทางของการสื่อสารเหล่านี้สามารถ ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้เป็นอย่างมาก ขณะเดียวกันก็อาจถูก นำมาใช้ในลักษณะการแอบแฝง ไปด้วยการนำเสนอความคิดที่ บิดเบือนไปจากข้อเท็จจริงได้ในลักษณะของห้องเสียงสะท้อน (Echo Chamber) เพราะอาจถูกโยงไปสู่ปรากฏการณ์ฟองสบู่ ตัวกรอง (Filter Bubble Effect) คือ การทำให้ผู้ใช้สื่อข้อมูล คลาดเคลื่อนไปจากความจริง ฉะนั้น สถานการณ์ของการใช้สื่อ ในปัจจุบันจึงจะต้องมุ่งเน้นทั้งเนื้อหาสาระ (Content) ที่เป็น ข้อเท็จจริงและมีความสร้างสรรค์ และต้องมีความสามารถ ในการปรับตัว (Adaptability) เพื่อให้สื่อและสื่อสารมวลชน สามารถส่งต่อสิ่งที่ตีงามให้ปรากฏสู่สังคมในวงกว้างต่อไป

จากการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ทั้ง ๓ ประเด็น คณะอนุกรรมการฯ ตสร. ด้านศาสนา โดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการการศาสนาฯ ได้จัดทำข้อเสนอแนะต่อทั้ง ๓ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองที่ดีนั้น ควร เพิ่มเติมรูปแบบการดำเนินโครงการในช่องทางออนไลน์ และ เปิดโอกาสให้ประชาชนตั้งแต่วัยเด็ก เข้ามาร่วมการทำงาน ในฐานะเครือข่ายมากกว่าเป็นเพียงผู้ร่วมโครงการ พร้อมทั้ง ขยายผลโครงการชุมชนคุณธรรมฯ ให้เชื่อมโยงเป็นเครือข่าย ของชุมชนคุณธรรม ตลอดจนส่งเสริมกิจกรรมที่ก่อให้เกิด การเสริมสร้างจิตสาธารณะและความร่วมมือของประชาชน

ต่อเนื่องและยั่งยืน และ**ประการที่สอง** การระบาดของโรคโควิด-๑๙ ที่ยังคงมีอยู่เป็นระยะ ส่งผลต่อการดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการรวมตัวกันของคนจำนวนมาก ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักควรปรับรูปแบบการดำเนินการ โดยเน้นการใช้ช่องทางออนไลน์ให้มากขึ้น

ท้ายที่สุดนี้ คณะกรรมาธิการการศาสนาฯ และคณะอนุกรรมาธิการ ตสร. ด้านศาสนาฯ ต่างตระหนักต้องตรงกันว่า ท่ามกลางสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สังคมไทยกำลังเผชิญอยู่นี้ การใช้ประโยชน์จากค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีงามของไทย โดยเฉพาะในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม พร้อมก็น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตจะเป็นพลังที่ช่วยขับเคลื่อนให้คนไทยและประเทศไทยก้าวข้ามผ่านวิกฤตการณ์อันรุนแรงในครั้งนี้ไปได้ ซึ่งจะส่งผลให้ตอบสนองเป้าหมายที่กำหนดไว้ และสามารถบรรลุผลได้ในปี ๒๕๖๕ ที่ใกล้จะถึงนี้ ■

ในส่วนประเด็นที่ ๒ การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจนั้น ควรต่อยอดการดำเนินการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้ครอบคลุมทุกชุมชนในทุกภูมิภาค พร้อมทั้งส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ภาคธุรกิจเข้ามามีส่วนร่วมกับประชาชนในฐานะเครือข่ายการทำงาน และส่งเสริมให้ประชาชนได้นำวัฒนธรรมในพื้นที่ไปพัฒนาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์และบริการ เพื่อสร้างมูลค่าทางธุรกิจ

สำหรับประเด็นที่ ๓ การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคมนั้น ควรเพิ่มช่องทางการใช้สื่อออนไลน์และพัฒนาระบบโครงสร้างเครือข่ายด้านข้อมูลข่าวสารด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการนำเสนออัตลักษณ์และเรื่องราวที่ดีงามขององค์กรชุมชนและบุคคล โดยจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดทำสื่อที่มีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์กับสังคม

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ นับเป็นปีที่มีสถานการณ์สำคัญ และจะส่งผลกระทบต่อการทำงานตามแผนแม่บทฯ ดังกล่าว คณะกรรมาธิการการศาสนาฯ จึงได้มีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักเพื่อเร่งดำเนินการใน ๒ ประการ กล่าวคือ **ประการแรก** แผนปฏิบัติการในด้านต่าง ๆ (แผนระดับสาม) ของแผนแม่บทฯ ดังกล่าว จำนวน ๕ แผน จากที่มีอยู่ทั้งหมด ๗ แผน จะครบกำหนดระยะเวลาที่ใช้งาน ดังนั้นหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในแผนดังกล่าวควรเร่งจัดทำแผนปฏิบัติการในด้านต่าง ๆ ในระยะต่อไป เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ไปสู่ระยะที่สอง คือ ช่วงปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ มีความ

การประชุมภาครัฐสภาในโอกาสเวทีหารือ ทางการเมืองระดับสูงของสหประชาชาติ ว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืนปี ๒๕๖๔

(2021 HLPF) ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

วันจันทร์ที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เวลา ๒๐.๐๐ - ๒๒.๐๐ นาฬิกา (ตามเวลาในประเทศไทย) ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิริพันธ์ สมาชิกวุฒิสภา นายอิสระ เสรีวัฒนวุฒิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และนางสาวสร้อยสนันท์ อรรถนพพร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เข้าร่วมการประชุมภาครัฐสภาในโอกาสเวทีหารือทางการเมืองระดับสูงของสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน ปี ๒๕๖๔ (Parliamentary Forum at the High-Level Political Forum on Sustainable

Development: 2021HLPF) ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จัดขึ้นโดยสหภาพรัฐสภาร่วมกับสหประชาชาติ ผ่านโปรแกรมซูม (Zoom) โดยมีหัวข้อหลัก “สารจากการระบาดใหญ่: การนำรัฐบาลกลับคืนมา” (Message from the pandemic: Bring “government back”) มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกรัฐสภาได้มีส่วนร่วมในกระบวนการขับเคลื่อนวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งสหประชาชาติมีกำหนดจะบรรลุให้สำเร็จในปี ๒๕๗๓ รวมถึงรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในประเทศของตน โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุมในครั้งนี้กว่า ๑๕๐ คน จากประเทศสมาชิกทั่วโลก

การประชุมเริ่มขึ้นโดยมี Mr. Duarte Pacheco ประธานสหภาพรัฐสภา กล่าวเปิดการประชุม พร้อมทั้งเน้นย้ำความร่วมมือของภาครัฐสภาในฐานะความหวังและผู้แทนของปวงชนเพียงหนึ่งเดียว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำพารัฐและประชาชนให้ก้าวข้ามวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในขณะนี้ โดยมี Ms. Patricia Torsney ผู้สังเกตการณ์ถาวร และหัวหน้าสำนักงานสหภาพรัฐสภาประจำสหประชาชาติ นครนิวยอร์ก (Permanent Observer and Head of the IPU New York Office) เป็นผู้ดำเนินรายการการประชุมซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ ๑ การอภิปราย “สารจากการระบาดใหญ่: การนำรัฐบาล กลับคืนมา” (Message from the pandemic: Bring “government back”) นำโดย Mr. Pedro Arroio-Agudo อดีตสมาชิกรัฐสภาสาธารณรัฐสเปน และผู้รายงานพิเศษสหประชาชาติด้านสิทธิมนุษยชนในการเข้าถึงน้ำดื่ม ที่ปลอดภัยและมีสุขอนามัย (UN Special Rapporteur on the human rights to safe drinking water and sanitation) Ms. Isabel Ortiz ผู้อำนวยการโครงการความยุติธรรมทางสังคมระดับโลก (GSJ) มหาวิทยาลัย โคโลัมเบีย และ Ms. Nancy de la Sierra สมาชิกวุฒิสภา และประธาน คณะกรรมาธิการด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน วุฒิสภาเม็กซิโก ที่ประชุมได้อภิปราย กันอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับกลไกของภาคีรัฐสภาในการตรวจสอบและกำกับ การทำงานด้านวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนของภาคีรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งซ้ำเติมความไม่เท่าเทียมกัน ทั้งในแง่เศรษฐกิจ สังคม และการเข้าถึงวัคซีน โดยในการจะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืนต้องมีการปรับปรุงและบูรณาการหน่วยงาน ทุกภาคส่วนอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นบทบาทและภารกิจสำคัญของฝ่าย นิติบัญญัติ

ช่วงที่ ๒ การนำเสนอในหัวข้อ “การมีส่วนร่วมของภาคีรัฐสภาใน กระบวนการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับชาติ โดยสมัครใจ” (Voluntary National Review: VNR) นำโดย Mr. Martin Chungong เลขาธิการสหภาพรัฐสภา Mr. Alessandro Motter ที่ปรึกษาอาวุโสด้านเศรษฐกิจและสังคมของสหภาพรัฐสภา และ Mr. Issa Mardo Djibir สมาชิกรัฐสภา และประธานคณะกรรมาธิการด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน สาธารณรัฐชาติ

ที่ประชุมได้รับทราบถึงข้อมูลเชิงสถิติของรัฐสภาประเทศสมาชิก ในการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำรายงาน VNR ของภาคีรัฐบาล ซึ่งปัจจุบันยังคงอยู่ในระดับต่ำกว่าที่ควรจะเป็น โดยมีเพียง ๑๕ ประเทศ จากจำนวนประเทศสมาชิกทั้งหมด ๑๗๙ ประเทศ ที่ให้ความสำคัญ กับกระบวนการจัดทำรายงาน VNR ดังกล่าว และรัฐสภาไทยเป็น ๑ ใน ๑๕ ประเทศ ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสำรวจของ IPU เกี่ยวกับ VNR

ในการนี้ ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ สมาชิก วุฒิสภา ได้ร่วมนำเสนอต่อที่ประชุมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของรัฐสภาไทย ในกระบวนการจัดทำรายงาน VNR ผ่านกระบวนการทำงานของ คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาและติดตามความคืบหน้าของการดำเนินการ ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายใต้คณะกรรมาธิการการต่างประเทศ วุฒิสภา ซึ่งเน้นย้ำความสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป้าหมาย ที่ ๑๗ ว่าด้วยหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยที่รัฐสภาไทยได้เชิญหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมแสดง ความคิดเห็นและบรรจุข้อเสนอแนะในรายงาน VNR ของไทยประจำปี ๒๕๖๔ นอกจากนี้ ยังเน้นย้ำการเสริมสร้างการตระหนักรู้ และการสร้างจิตสำนึก ความเป็นเจ้าของในการมีส่วนร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับท้องถิ่น

**“การมีส่วนร่วม
ของภาคีรัฐสภา
ในกระบวนการจัดทำรายงาน
ผลการดำเนินงานด้าน
การพัฒนาที่ยั่งยืนระดับชาติ
โดยสมัครใจ”**

และประชาชน รวมถึงได้รายงานว่าประเทศไทย มีกลไกสำคัญในการเชื่อมประสาน ให้ภาคเอกชน มีส่วนร่วมกับภาคีรัฐในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ให้เจริญเติบโตอย่างมั่นคงและสามารถแข่งขัน ในโลกได้อย่างยั่งยืน ได้แก่ คณะกรรมการ ร่วมภาคีรัฐบาลและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหา ทางเศรษฐกิจ (กรอ.) ซึ่งดำเนินงานมาเป็นเวลา กว่า ๔๐ ปีแล้ว ตั้งแต่ปี ๒๕๒๔

ทั้งนี้ ผลลัพธ์จากการประชุมฯ จะถูกนำ เข้าสู่ที่ประชุมเวทีหารือทางการเมืองระดับสูง ของสหประชาชาติด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งกำลังจัดขึ้นช่วงระหว่างวันที่ ๖ - ๑๕ กรกฎาคม ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ศกนี้ต่อไป ■

๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ โรงพยาบาลสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

13 July 2021, at Samut Sakhon Hospital, Samut Sakhon Province

นายศรีศักดิ์ วัฒนพรมงคล สมาชิกวุฒิสภา มอบเครื่องให้ออกซิเจนผสมอากาศ อัตราการไหลสูง (High Flow) จำนวน ๑ ชุด มูลค่า ๒๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่โรงพยาบาลสมุทรสาคร เนื่องจากประสบปัญหาอุปกรณ์ทางการแพทย์มีไม่เพียงพอ และเพื่อเป็นการช่วยเหลือดูแลรักษาผู้ป่วย โดยเฉพาะผู้ป่วยติดเชื้อโควิด-๑๙ นอกจากนี้ ยังได้มอบอาหารปรุงสุกให้แก่บุคลากรทางการแพทย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลรักษาผู้ป่วยอีกด้วย

Mr. Srisak Wattanapornmongkol, Senator, donated one set of high-flow nasal oxygen cannular, totally value 200,000 baht, to Samut Sakhon Hospital to solve the shortage of medical supplies and help the patients, especially the patients who infected with COVID-19. In addition, he also provided cooked foods to medical personnel who perform duties in taking care of the patients.

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ โรงพยาบาลสนามอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร
14 July 2021, Field Hospital of Ban Phaeo District, Samut Sakhon Province

คณะสมาชิกวุฒิสภา ประกอบด้วย ว่าที่ร้อยตรี เชิดศักดิ์ จำปาเทศ พลเอก อุดมชัย ธรรมสาโรรัชต์ และนายศรีศักดิ์ วัฒนพรมงคล มอบเงินจำนวน ๙๐,๐๐๐ บาท ให้แก่โรงพยาบาลสนามอำเภอบ้านแพ้ว ตามโครงการสมาชิกวุฒิสภาเพื่อประชาชน ร่วมสู้ภัยโควิด-๑๙ โดยมี นายสุรศักดิ์ ผลยังส่ง รองผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร เป็นผู้รับมอบ

Members of the Senate including, Acting Sub Lt. Cherdasak Jampathes, Gen. Udomchai Thamsarorat and Mr. Srisak Wattanapornmongkol donated 90,000 baht subversion to the field hospital of Ban Phaeo District following the Senators for the People together fight COVID-19 project. On this occasion, Mr. Surasak Pholyangsong, Deputy Governor of Samut Sakhon Province was the recipient.

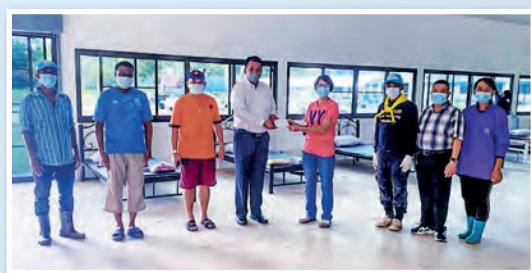
๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ กรมประชาสัมพันธ์ กรุงเทพฯ

15 July 2021, at the Government Public Relations Department, Bangkok

หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล สมาชิกวุฒิสภา บรรยายพิเศษด้วยระบบออนไลน์ เรื่อง “คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณสำหรับผู้บริหาร” ให้แก่ข้าราชการพลเรือนและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ที่รับผิดชอบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของส่วนราชการ องค์กร ซึ่งเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร “นักบริหารงานประชาสัมพันธ์ระดับสูง” รุ่นที่ ๖๑ จัดโดย สถาบันการประชาสัมพันธ์

M.L. Panadda Diskul, Senator, delivered a special lecture on “Virtue, Morality and Ethics for Executives” through virtual meeting, to civil service officials and state enterprise employees taking responsibilities for the public relations management of the government organisations who attend the “Public Relations for Executive High Level” training course, Class 61, organized by Public Relations Institution.

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ ที่ว่าการอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

17 July 2021, at Khlong Lan District Office, Kamphaeng Phet Province

ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดิ์ สมาชิกวุฒิสภา ลงพื้นที่เยี่ยมเยียนและให้กำลังใจเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ก่อสร้างต่อเติมห้องน้ำใหม่ ณ ศูนย์พักคอย (หอประชุมหลังเก่า) ที่ว่าการอำเภอคลองลาน พร้อมทั้งมอบเงินช่วยเหลือในการซื้อพัดลม จำนวน ๕๐ ตัว เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๐,๐๐๐ บาท โดยมี นางสาวศุภาภรณ์ นุชนุ่ม ปลัดอาวุโสอำเภอคลองลาน เป็นผู้รับมอบ

Acting Sub Lt. Wongsiam Phengphanichphakdi, Senator, visited the construction site to encourage construction staff who build new toilets at the waiting center (old meeting hall) of Khlong Lan District Office, and donated subvention to buy 50 fans, totally value 20,000 baht. On this occasion, Ms. Suphaphorn Nutnum, Senior Deputy District Chief of Khlong Lan District, was the recipient.

๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ จังหวัดร้อยเอ็ด
19 July 2021, in Roi Et Province

ดร.รณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล สมาชิกวุฒิสภา เข้าเยี่ยมให้กำลังใจผู้ป่วยติดเชื้อโควิด-๑๙ และบุคลากรทางการแพทย์ ในโรงพยาบาลสนามมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (วิทยาลัยสงฆ์) อำเภอธวัชบุรี โรงพยาบาลสนาม ณ ที่ว่าการอำเภอทุ่งเขาหลวง และศูนย์พักคอยบ้านดอนชัย ตำบลหนองพอก อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด พร้อมมอบน้ำดื่มสะอาด ข้าวสารอินทรีย์ เพื่อใช้ประโยชน์ในภารกิจของโรงพยาบาลสนามต่อไป

Dr. Ronwarit Pariyachattrakul, Senator, encouraged COVID-19 patients and medical personnel in the field hospital of Maha Chulalongkorn Rajavidyalaya University (Buddhist College), Thawat Buri District, field hospital of Thung Khao Luang District Office and Baan Donchai Community Isolation, Nong Phok Sub-District, Thawat Buri District, Roi Et Province, and donated clean water and organic rice for further utilization in the mission of the field hospitals.

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ จังหวัดสุพรรณบุรี
20 July 2021, in Suphan Buri Province

นายเฉลียว เกาะแก้ว สมาชิกวุฒิสภา และคณะ ร่วมมอบข้าวกล่องจำนวน ๕๐๐ ชุด เฉาก๊วยซากังราว จำนวน ๕๐๐ ถุง น้ำดื่ม จำนวน ๒๐๐ แพ็ก และชุด PPE จำนวน ๑๒๐ ชุด ให้แก่บุคลากรทางการแพทย์ ณ จุดให้บริการฉีดวัคซีนของโรงพยาบาลเดิมบางนางบวช อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

Mr. Challeo Kohkaew, Senator, and delegation donated 500 boxes of rice, 500 bags of Chakangrao grass jelly dessert, 200 packs of water and 120 sets of personal protective equipment (PPE) to medical personnel at the vaccination service centre of Doem Bang Nang Buat Hospital, Doem Bang Nang Buat District, Suphan Buri Province.

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ วัดหงส์รัตนาราม กรุงเทพฯ
20 July 2021, at Wat Hong Rattanaram, Bangkok

คณะสมาชิกวุฒิสภา ประกอบด้วย ศาสตราจารย์พิเศษ กาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์ คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์ นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร นางเบญจรัตน์ จรรย์ธาราสิริ และนายจिरชัย มูลทองไรร้อย ได้เข้ากราบพระเทพปริยัติมุนี (ท่านเจ้าคุณมีชัย) วัดหงส์รัตนาราม เพื่อถวายสิ่งของใช้ที่จำเป็นในการสนับสนุนการดำเนินการของวัด และผู้ที่มีหน้าที่ในการจาปนกิจศพผู้ประสบภัยโควิด-๑๙ ในเขตกรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ โดยมีผู้แทนเจ้าคณะจังหวัดมารับถวาย

The Delegation of Senators including Prof. Kanchanaratt Leevirojana, Khuning Porntip Rojanasunan, Mrs. Chaweerat Kasetsoontorn, Mrs. Benjarat Jariyatharasit and Mr. Jirachai Moontongroy prostrated Phrathepparityattimuni Meechai Veerapunyo (Tuwanno) at Wat Hong Rattanaram and donated necessary items to support the temple's activities and persons who are responsible to cremate the corpses of COVID-19's victims in Bangkok, Nonthaburi, Pathum Thani and Samut Prakan, where the representatives of the monk dean from each province received the donations.

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ ห้องรับรองพิเศษ สผ. ๒๐๘ อาคารรัฐสภา (โซนกลาง) กรุงเทพฯ

20 July 2021, at the House of Representatives Reception Room No. 208, Parliament Building (Center Zone), Bangkok

พลเอก นาวิณ ดำริกาญจน์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะประธานกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย-จีน เข้าร่วมการประชุมหารือหรือทวิภาคีผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ระหว่าง นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะประธานรัฐสภา และนายลี่ จ้านซู ประธานสภาประชาชนแห่งชาติ สาธารณรัฐประชาชนจีน ในวาระครบ ๑๐๐ ปี การก่อตั้งพรรคคอมมิวนิสต์จีน และเพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสภาไทยกับสภาประชาชนแห่งชาติ สาธารณรัฐประชาชนจีน

Gen. Navin Damrigan, Senator and President of the Thai-Chinese Parliamentarians' Friendship Group, participated in an online meeting to exchange bilateral relations between Mr. Chuan Leekpai, Speaker of the House of Representatives and President of the National Assembly, and Mr. Li Zhanshu, Chairman of the National People's Congress, People's Republic of China, to commemorate the 100th Anniversary of the Chinese Communist Party and to strengthen the relationship between the Thai National Assembly and the National People's Congress, People's Republic of China.

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ ห้องส่งใหญ่ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT) กรุงเทพฯ

21 July 2021, at Broadcast Room, National Broadcasting Services of Thailand, Bangkok

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา พร้อมด้วย พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง และนายันท ฝาสุข เลขาธิการวุฒิสภา ร่วมบันทึกเทปถวายพระพรสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๔

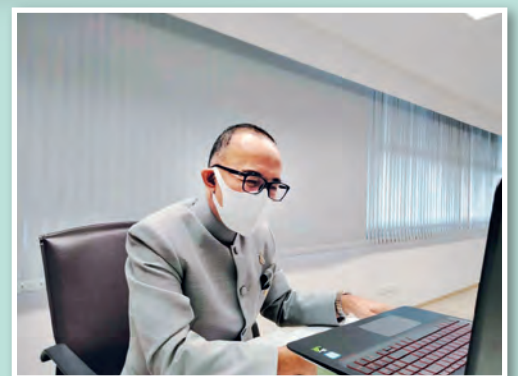
Prof. Pornpetch Wichitcholchai, President of the Senate, together with Gen. Singsuk Singpai, First Vice-President, Mr. Supachai Somcharoen, Second Vice-President, and Mr. Nut Phasuk, Secretary-General of the Senate, filmed a video to bless Her Majesty Queen Sirikit the Queen Mother of Thailand on the auspicious occasion of Her Majesty's Birthday Anniversary on 12 August 2021.

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมสถาบันดำรงราชานุภาพ กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพฯ

22 July 2021, at Damrong Rajanubhab Institute, Ministry of Interior, Bangkok

หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล สมาชิกวุฒิสภา บรรยายพิเศษผ่านทางระบบออนไลน์ เรื่อง “สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ กับพระจริยวัตรที่ควรเป็นแบบอย่าง” ให้แก่ข้าราชการผู้เข้ารับการอบรมหลักสูตร “การเป็นข้าราชการที่ดี” รุ่นที่ ๗๘ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จัดโดย สถาบันดำรงราชานุภาพ กระทรวงมหาดไทย

M.L. Panadda Diskul, Senator, delivered a special online lecture on “Prince Damrong Rajanubhab and the Proper Behaviour Model” for civil servants who participated in the programme “To be a Good Civil Servant”, 78th Class, fiscal year 2021, organized by the Damrong Rajanubhab Institute, Ministry of Interior.

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ กรุงเทพฯ
22 July 2021, in Bangkok

นางพิกุลแก้ว ไกรฤกษ์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกคณะกรรมการสหภาพรัฐสภาสตรี ได้เข้าร่วมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของ Expert Focus Group เพื่อจัดทำคู่มือสำหรับสมาชิกรัฐสภาว่าด้วยการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women-CEDAW) จัดโดย สหภาพรัฐสภา

Mrs. Pikulkeaw Krairiksh, Senator as Member of the IPU Bureau of Women Parliamentarians, participated in the meeting of Expert Focus Group via an electronic platform in order to make a handbook for parliamentarians

on Implementation of the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women (CEDAW) held by Inter-Parliamentary Union.

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ จังหวัดปราจีนบุรี
22 July 2021, in Prachin Buri Province

นายสุรเดช จิระจิตติเจริญ สมาชิกวุฒิสภา ลงพื้นที่มอบชุดป้องกันเชื้อโรคแบบใช้แล้วทิ้ง (Deposable Coverall) ให้แก่เรือนจำจังหวัดปราจีนบุรี เรือนจำอำเภอกบินทร์บุรี และมูลนิธิสว่างบำเพ็ญธรรมสถาน จังหวัดปราจีนบุรี เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานในการป้องกันเชื้อไวรัสโควิด-๑๙

Mr. Suradet Jiratiticharoen, Senator, donated deposable coveralls to Prachin Buri Prison, Kabin Buri Prison and Prachin Buri Sawang Bamphen Dhammasathan Foundation for protection of COVID-19 during their operation.

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ วิทยาเขตบึงกะโล่
22 July 2021, at Uttaradit Rajabhat University, Bung Kalo Campus, Uttaradit Province

นายพีระศักดิ์ พอจิต สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะประธานกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมอันเป็นสาธารณประโยชน์เพื่อสังคมและกิจกรรมนันทนาการของวุฒิสภา และคณะ มอบชุด PPE พร้อมข้าวกล่อง จำนวน ๒๗๐ กล่อง ให้กับบุคลากรทางการแพทย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำโรงพยาบาลสนาม แห่งที่ ๒ จังหวัดอุตรดิตถ์

Mr. Peerasak Porjtit, Senator as Chairman of the Commission on Organizing Public Interest Activities for the Society and Recreational Activities of the Senate, and the delegates donated PPE and 270 lunch boxes to medical personnel at the 2nd field hospital in Uttaradit Province.

Mr. Peerasak Porjtit, Senator as Chairman of the Commission on Organizing Public Interest Activities for the Society and Recreational Activities of the Senate, and the delegates donated PPE and 270 lunch boxes to medical personnel at the 2nd field hospital in Uttaradit Province.

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ โรงพยาบาลสินแพทย์ เทพารักษ์ จังหวัดสมุทรปราการ
22 July 2021, at Synphaet Theparak Hospital, Samut Prakan Province

นายจตุรงค์ เสริมสุข สมาชิกวุฒิสภา และคณะ มอบน้ำดื่ม จำนวน ๑๐๐ โหล และอาหารกลางวัน จำนวนวันละ ๑๐๐ - ๒๐๐ กล่อง ต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานและเป็นกำลังใจแก่บุคลากรทางการแพทย์ ซึ่งทุ่มเทสรรพกำลังฉีดวัคซีนให้แก่ประชาชนและดูแลผู้ป่วยในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

Mr. Jaturong Sermsuk, Senator, and the delegates continually donated 100 dozens of drinking water and 100 - 200 lunch boxes to support operation and serve as an encouragement to medical personnel who devoted themselves to provide vaccination to the people and take care of patients during COVID-19 pandemic.

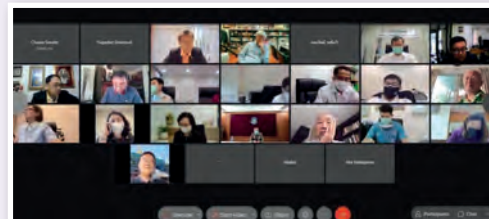

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ อาคารรัฐสภา (ฝั่งวุฒิสภา) กรุงเทพฯ

23 July 2021, at the Parliament Building (Senate Wing), Bangkok

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ประธานคณะกรรมการบูรณาการกู้ชีพฉุกเฉินและความปลอดภัยทางถนน วุฒิสภา ประชุมร่วมกับคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบกู้ชีพฉุกเฉินและภาคีเครือข่าย ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Webex) เพื่อพิจารณาการดูแลผู้ป่วยที่ไม่รุนแรงที่บ้าน (Home Isolation) และการบริหารจัดการส่งกลับผู้ป่วยไปรักษาในภูมิลำเนาพร้อมนี้ ได้เชิญผู้แทนสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) และสำนักงานมาย กรุงเทพมหานคร ร่วมแลกเปลี่ยนและเสนอแนะการประสานความร่วมมือเพื่อดูแลผู้ป่วยร่วมกัน

Mr. Surachai Liengboonlertchai, Chairman of the Senate Commission on Emergency Resuscitation and Road Safety, participated in the meeting with the Sub-Commission on the Development of Emergency Resuscitation System and the party networks via Webex Meeting for consideration of asymptomatic patient treatment in home isolation and management of sending patients for treatment in their home towns. In addition, representatives of the National Health Security Office and the Office of Health, Bangkok Metropolitan Administration were also invited to contribute views and suggestions on cooperation for treatment of patients in this meeting.

๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ กรุงเทพฯ

24 July 2021, at the National Health Commission Office, Bangkok

นายวีระศักดิ์ โควสุรัตน์ สมาชิกวุฒิสภา กล่าวปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “Generation Gap: Responsibility Gap...” เพื่อถ่ายทอดสดทางออนไลน์ไปยังกลุ่มนักเรียนแพทย์ และกลุ่มเยาวชนและบุคคลทั่วไปที่เข้าร่วมในกิจกรรม Conference Day ในโครงการนำเสนอนโยบายและนวัตกรรมทางสังคมของคนรุ่นใหม่เพื่อแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ PM 2.5 จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

Mr. Weerasak Kowsurat, Senator, gave a special lecture on “Generation Gap: Responsibility Gap...” via an online live stream for a group of medical students and a group of youth and general public who participated in “Conference Day” activity under the Project on New Generation’s Proposal on Policy and Social Innovation for Solution of PM 2.5 Air Pollution held by the National Health Commission Office.

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ จังหวัดจันทบุรี

25 July 2021, in Chanthaburi Province

นายอุดม วรยุทธ รัฐสมาชิกวุฒิสภา และคณะทำงาน ร่วมมอบวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ประกอบด้วย พัดลมตั้ง ๔ ขา ขนาด ๒๕ นิ้ว จำนวน ๑๒ ตัว อาหารแห้ง น้ำดื่ม น้ำอัดลม และเครื่องดื่มบำรุงกำลังเพื่อมอบให้แก่โรงพยาบาลสนามศูนย์จันทน์ประชาร่วมใจ สนามฝึกกองทัพอากาศ บ้านจันทเขลม จังหวัดจันทบุรี โดยมี นายแพทย์ธีรยุทธ นัมคณิศรณ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสนาม ศูนย์จันทน์ประชาร่วมใจ เป็นผู้รับมอบ

Mr. Udom Warunyurat, Senator, and the Working Group donated equipment and durable goods including 12 four-legged 25" fans, dried food, drinking water, carbonated drinks and energy drinks to Chan Pracha Ruam Jai Center Field Hospital, Royal Thai Navy Training Center in Ban Chanthakhlem, Chanthaburi Province. On this occasion, Dr. Theerayuth Numkhanitsorn, Director of Chan Pracha Ruam Jai Center Field Hospital, received the donations.

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ จังหวัดกำแพงเพชร

27 July 2021, in Kamphaeng Phet Province

นายธานี สุโชตายน สมาชิกวุฒิสภา มอบเงินสนับสนุนให้กับโรงพยาบาลสนามในจังหวัดกำแพงเพชร ประกอบด้วย ๑)โรงพยาบาลสนามอำเภอคลองลาน ๑ และ ๒ จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท ๒)โรงพยาบาลสนามอำเภอคลองขลุง จำนวน ๕,๐๐๐ บาท และ ๓) โรงพยาบาลสนามอำเภอโกสัมพีนคร จำนวน ๕,๐๐๐ บาท เพื่อนำไปจัดซื้ออุปกรณ์สำคัญต่าง ๆ ที่จำเป็นในทางการแพทย์ เพื่อรักษาผู้ป่วยโควิด-๑๙

Mr. Thaneer Suchodayon, Senator, presented a subsidy to field hospitals in Kamphaeng Phet Province, consisting of 1) Khlong Lan 1 and Khlong Lan 2 District Field Hospitals in the amount of 20,000 baht, 2) Khlong Khlung District Field Hospital in the amount of 5,000 baht, and 3) Kosamphi Nakhon District Field Hospital in the amount of 5,000 baht, with the purpose of purchasing necessary medical equipment for the treatment of COVID-19 patients.

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ จังหวัดราชบุรี

27 July 2021, in Ratchaburi Province

พลเอก ปฐมพงศ์ ประถมภักดิ์ สมาชิกวุฒิสภา ร่วมประชุมหารือกับนายรณภพ เหลืองไพโรจน์ ผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการแก้ปัญหาด้านสาธารณสุขที่ตลาดศรีเมือง เพื่อเร่งดำเนินการตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ และการทำกิจกรรม Big Cleaning ร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคเกษตรกร รวมถึงการจัดกิจกรรมงานวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔

Gen. Patamapong Prathompat, Senator, joined the meeting with Mr. Ronapop Leungpiroj, Governor of Ratchaburi Province and representatives from related sectors, regarding the public health solution at Srimueang Market, in order to accelerate the implementation according to the COVID-19 Pandemic Prevention Measures, carry out Big Cleaning activities among the public sector, the private sector and the agricultural sector and organize the activities of the celebration on the occasion of the Birthday Anniversary of His Majesty the King on 28 July 2021.

๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนนทบุรี

28 July 2021, at Nonthaburi Provincial Police Bureau, Nonthaburi Province

นายจตุรงค์ เสริมสุข สมาชิกวุฒิสภา และ ดร.ชัยรัตน์ จำนงค์การ ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๑ (บชภ.๑) ในพิธีปล่อยขบวนรถสถานีตำรวจในสังกัด บชภ.๑ รับผู้ป่วยติดเชื้อโควิด-๑๙ และมอบสิ่งของเครื่องใช้จำเป็นเพื่อให้ข้าราชการตำรวจนำไปมอบให้แก่ผู้ป่วยติดเชื้อทั่วไป ประกอบด้วย ถังออกซิเจนพร้อมชุดประจําเครื่อง เครื่องวัดออกซิเจนผ่านปลายนิ้ว ยาฟ้าทะลายโจร ข้าวสาร และอาหารแห้ง

Mr. Jaturong Sermsuk, Senator and Dr. Chairat Chamnongkarn, Advisor to the Minister of Agriculture and Cooperatives joined with the Commissioner of Provincial Police Region 1 in the ceremony of releasing police cars under Provincial Police Region 1 for receiving COVID-19 patients. In addition, necessary items consisting of oxygen tank sets, Fingertip Pulse Oximeters, Kariyat herbal medicine, rice and dried food were presented to police officers for further giving to COVID-19 patients.

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ จังหวัดจันทบุรี

31 July 2021, in Chanthaburi Province

นายอุดม วรญาณรัฐ สมาชิกวุฒิสภา พร้อมคณะทำงาน นำปัจจัยที่ร่วมกันบริจาคจัดหาเตียงผู้ป่วย อาหารและน้ำดื่ม มอบให้แก่โรงพยาบาลสนามองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี แห่งที่ ๓ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของโรงพยาบาล ให้มีความพร้อมและศักยภาพเพียงพอที่จะรองรับผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) โดยมี นายชนภณ กิจกาญจน์ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี นายเฉลิมพล ศักดิ์คำ นายกเทศบาลเมืองท่าช้าง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เป็นผู้แทนรับมอบ

Mr. Udom Warunyarat, Senator and a working group, gave a donation for the procurement of hospital beds, food and drinking water to the 3rd Chanthaburi Provincial Administrative Organization Field Hospital for supporting the hospital's implementation to have the readiness and sufficient potential to support COVID-19 patients. In this regard, Mr. Thanaphon Kijkarn, Chief Executive of Chanthaburi Provincial Administrative Organization, Mr. Chalernpol Sakkham, Mayor of Tha Chang Town Municipality and related persons of all sectors are the representatives receiving donations.

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ โรงพยาบาลสนามอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
31 July 2021, at Lom Sak District Field Hospital, Phetchabun Province

คณะกรรมการดำเนินการจัดกิจกรรมอันเป็นสาธารณประโยชน์เพื่อสังคม และกิจกรรมนันทนาการของวุฒิสภา ได้มอบหมายให้ นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภา เป็นผู้แทนคณะกรรมการฯ เดินทางไปมอบผ้าห่ม จำนวน ๑๒๐ ผืน และพัดลมประจำเตียงผู้ป่วย จำนวน ๒๐ เครื่อง ให้กับโรงพยาบาลสนามอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการแพทย์ ในการดูแลรักษาผู้ป่วยและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) พร้อมทั้งให้กำลังใจกับบุคลากรทางการแพทย์ ผู้ป่วย และประชาชน

The Senate Commission on Organizing Public Interest Activities for the Society and Recreational Activities assigned Mr. Kittisak Rattanawaraha, Senator, to be a representative of the Commission for giving 120 blankets and 20 fans attached to hospital beds to Lom Sak District Field Hospital, Phetchabun Province, with the aims to support the performance of duties of medical personnel in the treatment of patients and prevention of the spread of COVID-19, and encourage medical personnel, patients and the people.

๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ ณ ศาลากลางจังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

3 August 2021, at Samut Sakhon City Hall, Samut Sakhon Province

นายศรีศักดิ์ วัฒนพรมงคล และคณะ ร่วมบริจาคเครื่องเฝ้าติดตามสัญญาณชีพ ระบบรวมศูนย์ จำนวน ๑ เครื่อง มูลค่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท ให้กับโรงพยาบาลสมุทรสาคร โดยมี นายวีระศักดิ์ วิจิตรแสงศรี ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร พร้อมด้วยนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด และผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมุทรสาคร ร่วมรับมอบ

Mr. Srisak Wattanapornmongkol, Senator, and delegates donated a Vital Sign Monitor (Central System) with a value of 100,000 baht to Samut Sakhon Hospital. On this occasion, Mr. Veerasak Vichitsangri, Governor of Samut Sakhon Province, together with Director of Provincial Public Health Office and Director of Samut Sakhon Hospital jointly received this equipment.

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ โรงพยาบาลมงกุฎวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ
12 July 2021, at Mongkutwattana Hospital, Lak Si, Bangkok

คณะกรรมการวิสามัญการพิทักษ์และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ วุฒิสภา นำโดย นายสุวัจน์ ต้นยุววรรณ ประธานคณะกรรมการ พร้อมด้วยนายสมชาย แสวงการ นายวิทยา ผิวผ่อง และนายณรงค์ สหเมธาพัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา มอบอุปกรณ์การแพทย์ และวัสดุบริการทางการแพทย์ ให้กับโรงพยาบาลสนามพลังแผ่นดิน ๒ เพื่อรองรับต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) และบรรเทาความเดือดร้อนให้กับประชาชน โดยมี พลตรี นายแพทย์เหรียญทอง แน่นหนา ผู้อำนวยการโรงพยาบาลมงกุฎวัฒนะ ให้การต้อนรับและรับมอบอุปกรณ์ดังกล่าว

The Senate Ad Hoc Committee on Protecting and Upholding the Monarchy led by Mr. Suwaphan Tanyuwardhana, Chairman of the Committee, together with Mr. Somchai Swangkarn, Mr. Withaya Pewpong, and Mr. Narong Sahametapat, Senators, presented medical equipment and supplies to Palang Paendin 2 Field Hospital in order to support operations during COVID-19 outbreak situation and relieve people's grievance. Maj. Gen. Dr. Rienthong Nanna, Director of Mongkut Wattana hospital, welcomed the Committee and received the equipment and supplies.

๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ ศูนย์อพยพ วัดบางพลีใหญ่ใน จังหวัดสมุทรปราการ
13 July 2021, at the Evacuation Center at Wat Bang Phli Yai Nai, Samut Prakan Province

นางสาววิไลลักษณ์ อรินทมะพงษ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา เป็นผู้แทน พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช ประธานคณะกรรมการ และคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา นำข้าวสาร อาหารแห้ง น้ำดื่มและเครื่องอุปโภคบริโภค ไปมอบเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากเหตุเพลิงไหม้โรงงานสารเคมี ซอยกิ่งแก้ว ๒๑ ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลราชาเทวะ จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ โดยมี พระราชเสนาบดี เจ้าคณะตำบลบางพลี เจ้าอาวาสวัดบางพลีใหญ่ใน พระอารามหลวง ในฐานะผู้รับผิดชอบศูนย์พักพิงชั่วคราว วัดบางพลีใหญ่ใน เป็นผู้รับมอบ

Ms. Wilailuck Arinthamapong, Deputy Secretary of the Senate Committee on Local Administration, represented Gen. Lertrat Ratanavanich, Chairman of the Committee and the Committee members to present rice, dried food, drinking water and consumer supplies to help victims from the fire outbreak at the Chemical Factory in Soi King Kaew 21 in the area of Racha Thewa Subdistrict Administrative Organization, Samut Prakan Province on 6 July 2021. Praracha Senabordi, Bang Phli Subdistrict Monk Chief and Abbot of Wat Bang Phli Yai Nai, being in charge of the temporary Evacuation Center, received the supplies.

๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช
16 July 2021, in Nakhon Si Thammarat Province

นายสวัสดิ์ สมัครพงศ์ กรรมการในคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา มอบเครื่อง PAPRs ชุดอุปกรณ์ที่เป็นเครื่องป้องกันและกรองไวรัส ที่จะช่วยให้นักการแพทย์ทำงานด้วยความปลอดภัย จำนวน ๓ ชุด ซึ่งได้รับการสนับสนุนจาก ดร.วิภารัตน์ ดีอ่อง ผู้อำนวยการสำนักงานวิจัยแห่งชาติ ให้แก่โรงพยาบาลสนามพระพรหม เพื่อใช้สำหรับการดูแลรักษาผู้ป่วยโควิด-๑๙

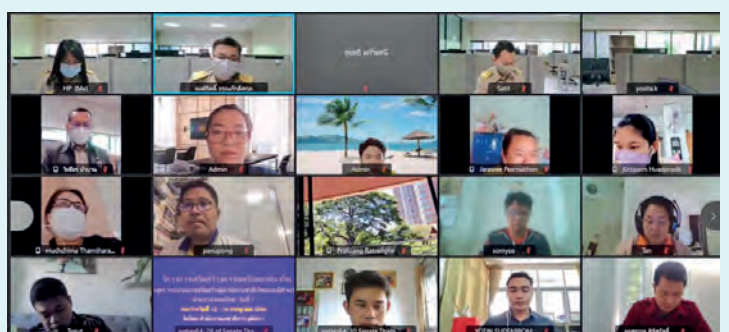
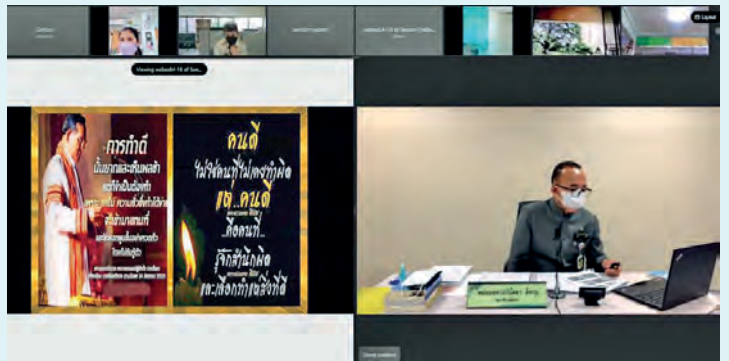
Mr. Sawad Samukpong, Member of the Senate Committee on Higher Education, Science, Research, and Innovation, presented three sets of Powered Air Purifying Respirators (PAPR) to Phra Phrom Field Hospital to be used to protect medical staff while taking care of COVID-19 patients. The equipment was sponsored by Dr. Wiparat De-ong, Executive Director of the National Research Council of Thailand (NRCT).

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ อาคารรัฐสภา (ฝั่งวุฒิสภา) กรุงเทพฯ

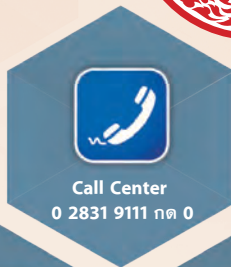
12 July 2021, at the Parliament Building (Senate Wing), Bangkok

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยสำนักประชาสัมพันธ์ จัดโครงการเสริมสร้างความพร้อมแก่ท้องถิ่น หลักสูตร “กระบวนการเสริมสร้างผู้นำนักประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม” (ผ่านสื่อออนไลน์) ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย อาจารย์ผู้รับผิดชอบการสอนวิชาสังคมศึกษา จากสถาบันการศึกษาที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้จัดโครงการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง บทบาทหน้าที่ และอำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติสู่เยาวชนในสถาบันการศึกษา (สภาจำลองสัญจร) และมีการทำข้อตกลงร่วมมือกันกับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมทั้งสิ้น ๔๐ คน โดยมี หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล สมาชิกวุฒิสภา เป็นประธานเปิดโครงการฯ และบรรยายในหัวข้อ “สถาบันพระมหากษัตริย์กับสังคมไทย” และมี นายนัท ผาสุข เลขาธิการวุฒิสภา กล่าวรายงาน โอกาสนี้ นายวันชัย สอนศิริ สมาชิกวุฒิสภา ได้ให้เกียรติเป็นวิทยากรบรรยายในหัวข้อ “บทบาท หน้าที่และอำนาจของวุฒิสภา” ในโครงการดังกล่าวด้วย

Bureau of Public Relations under the Secretariat of the Senate organized the Project for Strengthening Local Community, on “The Process of Strengthening Participatory Democracy Leadership” (through online platform). The target audiences consisted of 40 lecturers teaching social sciences in educational institutions in Bangkok and vicinities that the Secretariat of the Senate has an agreement to host the project to provide knowledge on politics, administration, roles, duties and powers of the legislative branch to youth (Parliament Model Roadshow). In this event, M.L. Panadda Diskul, Senator, presided over the opening ceremony and gave a lecture on “Monarchy and Thai Society”, and Mr. Nut Phasuk, Secretary-General of the Senate, presented the report. As well, Mr. Wanchai Sornsiri, Senator, honorably presented as a lecturer on “Roles, Duties, and Power of the Senate”.

ช่องทาง การติดตามข่าวสาร ของวุฒิสภา

สารวุฒิสภา

เป็นวารสารฉบับรายเดือน จัดพิมพ์เผยแพร่เป็นอภินันทนาการ
โดยสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
หากต้องการข้อมูล ข้อเสนอแนะ หรือคำถามใด ๆ เกี่ยวกับวุฒิสภา

กรุณาติดต่อ : กลุ่มงานผลิตเอกสารเผยแพร่ สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขที่ ๑๑๑๑ ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
Call Center วุฒิสภา ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๑๑ กด ๐ www.senate.go.th

Facebook วุฒิสภา

